Največji slovenski dnevnik v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... $3.50
Za pol leta $2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily in the United States
Issued every day except Sundays and Legal Holidays.
50,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT

NO. 80. — ŠTEV. 80. NEW YORK, FRIDAY, APRIL 5, 1918. — PETEK, 5. APRILA, 1918. VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

Černinov govor

V ČERNINOVEM GOVORU VIDI WASHINGTONSKA VLADA NOVO MIROVNO GIBANJE. — MIR HOČE IZSILITI. — NOČE PROSITI ZA MIR, TEMVEČ VPORABITI HOČE FIZIČNO MOČ. — NAPADA SOVRAŽNIKE DOMA. — ZAGOVARJA MIROVNO POGODBO Z RUMUNSKO. — NADALJEVANJE.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 5, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, 4. aprila. — Tekom svojega nagovora na deputacijo dunajskega občinskega sveta je včeraj rekel grof Černin:

— Z Rumunsko sklenjeni mir bo začetek prijateljskih odnošajev. Majhna prememba meje, katero smo dosegli, ni aneksija. Popolnoma neobljudene pokrajine bodo služile samo v vojaško varnost. Onim, ki trdijo, da ta prememba meje spada v kategorijo aneksij in so me obsodili nedoslednosti, odgovarjam, da sem javno protestiral proti temu, da bi se našim sovražnikom nudila prilika, ki bi jih zavarovala proti nevarnosti nadaljnih špekulacij.

Od Rusije nisem zahteval niti enega metra, toda Rumunska je zamudila pripravni trenutek.

Do višin pri Turn-Severinu raztegnjena meja zavaruje trgovsko parobrodstvo dolenje Donave s tem, da se vzame za 30 let v najem zelo važen pomol blizu tega mesta skupno s pasom zemlje ob reki proti plači 1000 levov na leto; da smo dobili tudi najemno pravico do otoka Ostrova, Marecorbu in Simearu ter da smo pomaknili mejo za nekaj kilometrov proti jugu v okolici premogovnika Petrosenymkar, bolj zavaruje naše posesti v premogovni kotlini v prelazu Szurdok.

Nagy-Szeben in Fogaras bodeta dobila novo varno mejo v povprečni razdalji od 15 do 18 kilometrov ob vseh za nas važnih prelazih, kakor: **Predel, Bodz, Gyimes, Bekas** in Tolgyes. Nova meja se je v Rumunsko tako daleč potisnila, kolikor zahtevajo vojaške potrebe.

Nova meja vzhodno od Černovic varuje mesto pred bodočimi napadi.

V tem trenutku, ko si uspešno prizadevamo kot sosedi obnoviti prijateljske odnošaje z Rumunsko, potem ne bomo odkrivali starih ran, toda vsako pozna zgodovino, kako je Rumunska šla v vojno in vsako bo priznal, da je bila moja dolžnost, zavarovati monarhijo pred sličnim bodočim presenečenjem.

Za največje jamstvo za bodočnost smatram mednarodni sporazum, da se prepreči vojna. V takem sporazumu, ako je očrtan v vezljivi obliki, vidim močno jamstvo proti presenetilnim napadom, toda do sedaj, izvzemši pred sednika Wilsona, še nisem mogel med našimi sovražniki odkriti nikogar, ki bi bil resno naklonjen sprejeti to idejo. Mislim pa, da se bo ideja, navzlic temu, da je prejela le malo odobravanja vendar vsničila.

Ako premišljujem bremena, s katerimi bodo države obložene po vojni, zastonj vprašujem samega sebe, kako bodo pokrile svoje vojaške izdatke, ako ostanejo zahteve oboroževanja neizpremenjene. Ne vrjamem, ako bodo mogle države po tej vojni zadostiti narastlim zahtevam, katere je povzročila vojna.

Nasprotno pa mislim, da bodo finančne razmere prisilile države, da bodo sklenile kompromise glede omejitve oboroževanja.

Te moje kalkulacije niso niti idealistične, niti fantastične, temveč se naslanjajo na najbolj realistično politiko v pravem pomenu besede. Za mojo osebo bo velika nesreča, ako se konečno ne bo posrečilo doseči sporazuma glede zmanjšanja oboroževanja.

Ko smo sklepali mir z Rumunsko in Ukrajino, je bil moj namen, preskrbeti za monarhijo živeža in surovin. Rusija v tem oziru zaradi tamošnjih zmešnjav ni prišla v poštev.

Z Ukrajino smo se pogodili, da se odpošlje v centralne države najmanj en miljon ton žita. 30 vagonov žita in fižola je zdaj na potu, 600 voz je pripravljenih za odhod in ta prevoz se bo nadaljeval do časa, ko bo prevoz urejen in se mora redno pričeti. Mnogo večji prevoz se lahko zagotovi z mirom z Rumunsko; blago se more poslati iz Odese pristaniščem ob Donavi.

Upam, da bomo tekom maja dobili prvi večji transport iz Ukrajine. Medtem ko priznavam, da je import iz Ukrajine še vedno majhen in se mora povečati, bi vendar naša živilska situacija bila mnogo slabša, ako se ta pogodba ne bi bila sklenila.

Iz Ukrajine smo dobili še mnogo žita iz prejšnjega leta. Okoli 400 tisoč ton se mora poslati žita, fižola, graha in krme po Donavi. Rumunska nam mora takoj dati 800 tisoč ovac in prašičev, kar bo izboljšalo naše zaloge mesa.

Iz tega je razvidno, da se bo storilo vse, da se dobi iz dežel, ki so nam odprle vrata miru, vse, kar je mogoče dobiti. Iz Ukrajine se še vedno težko dobiva blago, ker so tamošnje razmere še vedno zamotane. Toda z dobro vlojo ukrajinske vlade in našo organizacijo bomo premagali vse težkoče.

GEN. RICCIOTTI GARIBALDI, POZDRAVLA AMERIŠKE VOJAKE V ITALIJI.

Avstrijci v Italiji

AVSTRIJA BO V KRATKEM VDARILA NA ITALIJO — AVSTRIJCEM NE BO TREBA VEČ POMAGATI NA FRANCOSKI FRONTI. — ZAVEZNIKI HOČEJO KAZNOVATI BOLGARE, KI SO OD ZADEJ VDARILI NA SRBE. — AVSTRIJA IMA PRIPRAVLJENIH 60 DIVIZIJ. — AKO SE PONESREČI NEMŠKA OFENZIVA, AVSTRIJA NE BO VDARILA NA ITALIJO. — PIŠE POLKOVNIK REPINGTON.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on April 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 4. prila. — Začasno premirje v operacijah v Franciji in zanimivo poročilo, da se s francoskimi letalci bore tudi italijanski avijatiki, mi daje priložnost, da nekoliko izpregovorim o položaju v Italiji, kjer vse kaže, da dogodki ne bodo ostali tako nevažni kot so sedaj.

Zelo zanimivo vprašanje je, zakaj so Nemci letos vdarili v Franciji v času, ko se ni moglo pričakovati avstrijske pomoči v obliki napada na Italijo.

Ne vrjamem, da bodeta Avstrija in Bolgarija poslali še kaj več vojaštva v Francijo, ali da bodeta imeli več aktivnega deleža v francoski kampanji.

Toda nemška roka je težka. — Bolgarija si hoče zagotoviti Dobrudžo in Macedonijo; toda Avstrija mora v povračilo plačati pomoč generala Belowa v lanski jeseni. Zapadni zavezniki bodo zelo veseli, ako se bodo srečali z avstrijskimi in bolgarskimi četami v orožju, da se iztrebijo in prihod teh bankanskih roparjev, ki so vdarili od zadej na Srbe, bo za nas vse dobrodošel.

V glavnem pa ostane avstrijsko-laško nasprotstvo nedotaknjeno in avstrijsko in laško orožje si stojita nasproti. Zadnja laška poročila govore o 60 avstrijskih divizijah na laški fronti. Ako odštejemo Nemce, je stalo v Italiji na koncu jesenskih operacij 49 avstrijskih divizij in ako so laška poročila pravilna, mora biti tam še 11 novih divizij, ki so prišle z ruske fronte.

Ostanek avstrijskih divizij mora šteti približno 16 divizij, ki so razdeljene na Francijo, Italijo in Solun, tako da število v Franciji nahajajočih se čet ne more biti pomembno in cilj Avstrije mora biti da loči vse svoje divizije nemške okolice in da jih zbere za popolno avstrijsko kampanjo.

Tri in pol leta nemške surovosti in ošabnosti gotovo avstrijskemu glavnemu stanu zadostuje in je srečen, ako se za vsako ceno more rešiti nemške kontrole. Feldmaršal Conrad von Hoetzendorf je obdržal poveljstvo pod mladim cesarjem in poroča se, da se nahaja na Tirolskem. Tukaj ima na razpolago 13 divizij prejšnje tirolske in trentinske obrambe in 11. armade poleg Krobatinove armade, ki je bila prej v julijskih Alpah ter armado z ruske fronte pod generalom Koevesom.

Ob Pijavi pa stoji armada 23 divizij pod poveljstvom feldmaršala Boroevića. 4 avstrijske divizije ki so bile prej pod poveljstvom generala Belowa so se najbrže pridružile generalu Krobatinu. Feldmaršal Hoetzendorf pozna bojišče v severni Italiji boljše kot kdorkoli, kajti več let in celo še dolgo pred vojno je i l v svojem načrtu to vojno.

V maju 1916 se mu je dovolilo da je pokazal svojo spretnost in je dosegel uspehe, toda Cadorna je naglo zbral svoje rezerve in Rusi so uničujoče vdarili v Galiciji in njegovo podjetje se je moralo vstaviti.

Tukaj je tudi mladi cesar prejel red pour le merit in ravno še o pravem času malo prej ko se je pričelo umikanje. Ako bo velika nemška ofenziva uspešna, potem morajo Avstrijci iti nad Italijo da se drže dogovora s svojimi nemškimi mojstri; ako se pa ponesreči — in mora uspeti, ali pa pasti, predno pride čas, da Avstrijci vdarijo — zakaj naj bi potem Avstrija žrtvovala svoje moštvo, samo da vstreže Nemčiji, katere sila, potem ko na Rusijo ni treba več računati, je njena največja nasprotnica?

Od tega, ako nemška ofenziva uspe, ali pa se ponesreči bo odvisen značaj avstrijskih operacij. Ako se v resnici pričnо, potem se ne sme tajiti, da je Avstrija v strategičnem pogledu na boljšem. Toda sunek iz Trentina po potjh in železnicah, ki vodijo v Italijo in postaviti avstrijske kolone, da podpirajo ena drugo, ni najlažje podjetje na svetu.

O avstrijskih vojakih se poroča da so v najboljšem stanju in se dobro hranijo. Hoetzendorff bo najbrže pričel bitko s težko artilerijo, kakor je storil tudi že prej in v zadnjem času je bilo zelo zaposlen v tem, da raztegne svojo napadalno fronto od Tonale preloza pa do švicarske meje.

General Diaz, na katerega se smemo zanesti, z bistrim očesom opazuje te priprave in v tem času mora biti popolnoma pripravljen, da se spopade s svojim sovražnikom.

Černinov govor in Nemci

Danes je bila važna konferenca v nemškem glavnem stanu. — Prisostvovali so cesar, feldmaršal Hindenburg, general Ludendorff in zunanji minister.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on April 5 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, Nizozemsko, 4. apr Na važni današnji konferenci v nemškem glavnem stanu, kateri so prisostvovali cesar, feldmaršal Hindenburg, general Ludendorf in nemški zunanji minister dr. Richard Kuehlmann se je razpravljalo o govoru grofa Černina. Govori se, da bo prej ko mogoče imel dr. Kuehlmann zelo važen govor.

V začetku prihodnjega tedna pričakujejo grofa Černina v nemškem glavnem stanu.

Razprave nemškega časopisja o Černinovem govoru si nasprotujejo. —

Berlinski "Boersen Courier" pravi, da grof Černin najbrže ni misli, da se zaradi ofenzive na zapadni fronti ne more dobro razumeti.

"Deutsche Tageszeitung" napada avstrijskega zunanjega ministra zaradi "njegove omahljivi hladnosti".

"Lokalanzeiger" pa pravi: — "Berlin bo zelo vesel, ako bo slišal, na kak način je grof Černin zavrnil Clemenceauovo mirovno ponudbo."

Nekdanji državni kancler dr Jurij Michaelis je pri svojem odhodu na mesto pomeranskega predsednika v Berlinu imel govor, v katerem je rekel:

"Ako bi bil še kdaj odgovoren za vlado, ne bi hotel zahtevati vojne odškodnine. Rajše, kot da bi videl, da se je naš narod vrgel v prepad materjalizma, kar se bo zgodilo, ako naše vojne izdatke plačajo naši sovražniki, moramo učiti naš narod, da bo priprost zmeren in ekonomičen.

Čas za naše poskušnje ne bo končan, ako vojna preneha. Naša mizerija se bo nadaljevala. Prenašati pa jo bomo morali brez mrmranja. Revščina bo naša kuharica. Priznati moramo, da smo tudi krivi te vojne, ne v političnem smislu, — kajti cesar se je do zadnje minute trudil obdržati mir — toda okoliščine so prinesle poskušnjo, ki nam grozi, da postavi denar za gospodarja dneva. Rešit pa moramo deželo, da se ne vda materjalizmu".

Splošni mir nam ne bo dal takojšnje koristi, kajti vsej Evropi primanjkuje hrane. Zaradi pmanjkanja prevoznih sredstev drugi narodi ne morejo zalagati same sebe; centralnim državam pa so odprte žitnice Rumunske in Ukrajine.

Položaj na zapadni fronti

SOVRAŽNIK JE ZOPET ZAČEL Z OFENZIVO IN SICER NA FRONTI MED SOMMO IN AVRE. — BOJI V TEM OZEMLJU SE NADALJUJEJO. — SEVERNO OD SOMME SE NI ZGODILO NIČESAR POSEBNEGA. — PRI LUCE SO NEMCI NEKOLIKO NAPREDOVALI IN ZAVZELI NEKAJ OZEMLJA. — ARTILERIJSKI SPOPADI SEVERNO OD MONTDIDIERA.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 5, 1918. as required by the Act of October 6, 1917.

Angleško oficielno poročilo.

London, 4. aprila. — Nocojšnje poročilo feldmaršala Haiga iz glavnega stana angleške armade v Franciji se glasi:

— Po težkih artilerijski pripravah je vprizoril sovražnik to jutro močan napad na celi fronti med rekama Somme in Avre.

Na desni strani od centruma angleških čet se je morala nemška infanterija umakniti, dočim so Nemci na levi strani uspeli ter pognali nekoliko nazaj naše čete v bližini Hamela na južnem bregu reke Somme.

V tem ozemlju se boji nadaljujejo.

Zgodaj popoldne je sovražnik tudi napadel našo črto zapadno od Alberta. Napad smo uspešno odbili.

Tekom zadnjih par dni so se vršili vroči boji južno od reke Luce.

Popoldansko poročilo vojnega urada se glasi:

— Severno od Somme se položaj ni nič izpremenil.

Južno od Somme je sovražnik to jutro vprizoril težke napade na angleške in francoske čete ter na angleški fronti napredoval v smeri proti Hamelu in Vaire gozdu. Na ostali angleški fronti so bili vsi nemški napadi odbiti z velikimi izgubami. Boj se še vedno nadaljuje.

Neko prejšnje poročilo vojnega urada se glasi:

— Tekom noči smo napadli neko nemško pozicijo strojnih pušk v bližini Hebuterne ter zaplenili eno strojno puško. Na ostalih delih fronte smo vjeli par nemških vojakov.

Razen delavnosti sovražne artilerije na raznih točkah fronte pri Menin železniški progi in pri Paschendaele sektorjih, se ne poroča ničesar drugega.

Severozapadno od Rheimsa v Kampanji in na levem bregu reke Meuse so francoske čete vdrle na par točkah v nemške zakope ter privedle seboj trideset nemških vojakov in dve strojni puški.

Nemci niso imeli nobenega uspeha s svojimi poleti vzhodno od Rheimsa, v gozdu Avocourt in severno od St. Die. —

Nemško uradno poročilo:

Berlin, 4. aprila. — Nocojšnje poročilo iz glavnega stana se glasi:

— Tekom nadaljevanja naših napadov južno od Somme smo si priborili nekaj novih uspehov.

Ker so Francozi obstreljevali naše šotore v Laon zadnjih deset dni, smo mi v zamenu bombardovali Rheims.

Neko prejšnje poročilo iz glavnega stana pravi:

— Južno od Somme se je bojevanje obnovilo.

Po težkih artilerijskih pripravah je poskušal sovražnik danes zjutraj in danes popoldne štirikrat zavzeti pozicije jugozapadno od Moreuila, katere smo mu bili odvzeli. Vsi napadi so se izjalovili z velikimi izgubami za sovražnika.

Pred Verdunom in pri gozdu Parroy se je obnovilo živahno obstreljevanje.

Buletin.

Pariz, 4. aprila. — Nemške čete, ki so štele nad stotisoč mož, so danes silovito napadle Francoze na skoraj devet milj dolgi fronti med Grivesnes ter severno od Amiens Roye železniške proge.

Francoski topovi so sprejeli sovražnika z groznim ognjem. Čeravno je ponovil napad trikrat ali štirikrat, se mu je posrečilo osvojiti zelo malo ozemlja. Francozi so ostali v Grivesnes, toda Nemci so zavzeli vasi Mailly, Raineval in Morise.

Nocojšnje poročilo vojnega urada o tej ofenzivi pristavlja, da so Francozi po vročem napadu napredovali med Montididierom in Lassingny.

London, 4. aprila. — Po tridnevnem počitku so Nemci danes zjutraj obnovili svojo veliko ofenzivo proti Amiensu.

Ves dan se je vršil vroč boj na petnajst milj dolgi fronti med reko Sommo in južno od Avre.

Bitka se še vedno nadaljuje.

Feldmaršal Haig je priznal v svojem nocojšnjem poročilu, da so se Angleži nekoliko umaknili pri Hamelu, na važnem sektorju vzhodno od Amiensa.

Nemško večerno poročilo pravi, da so priborili Nemci nekaj novih uspehov.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

"GLAS NARODA"

[Slovenian Daily.]

Owned and published by the

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

(a corporation.)

FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$6.00	Za celo leto za mesto New York	$6.00
Za pol leta	3.00	Za pol leta za mesto New York	3.00
Za četrt leta	1.50	Za četrt leta za mesto New York	1.50
		Za inozemstvo za celo leto	8.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly $3.50.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon: 2876 Cortlandt.

Preko Dunaja

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on April 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Grof Černin je zvita lisica.

V tem času pa se je dobro poznalo, da je njegova zvitost — zvitost Berlina.

Če bi mogel avstroogrski minister za zunanje zadeve napraviti nesoglasje in zmešnjave med zavezniki z namigavanjem, da se je Francija resno potezala za mir, in da je njena trdovratnost glede Alzacije in Lotarinške mogoče edina ovira na poti k srečnemu zbranju krog zelene mirovne mize, — se lahko vendar na prvi pogled razvidi, da bi smatral Berlin tak položaj kot nudeč razločno vidne elemente upanja po izjalovljenju velike nemške ofenzive na zapadu.

To bi ne bilo prvikrat, da je grof Černin izvršil delikaten posel — poizvedovanja.

Ob tej priliki pa se mu je zdelo bolj varno ustaviti se ali pa vsaj prikriti gotove razvoje misli v dvojni monarhiji potom izjave nesmrtne vdanosti Avstroogrske napram nje obupnemu tovarišu:

Mi se borimo zaeno za obrambo Avstroogrske in Nemčije.

Naj pride karkoli hoče, mi ne bomo še nadalje žrtvovali interesov Nemčije več kot nam bo ona sama dovolila.

Če kajzer in njegovi svetovalci računajo z nadaljnim nemškim mirovnim predlogom, sledeči izjavam grofa Černina, potem ne smejo računati na pas francoske zemlje, opustošene od vojne, da jih bo podpiral pri zavzetju pruskega tona.

Odločitev še zdavnaj ni padla.

Tretje vojno posojilo

Jutri bo velepomemben dan za vsakega Amerikanca in za vsakega človeka, ki uživa gostoljubnost te gostoljubne dežele.

Jutri bo obletnica vstopa Amerike v vojno.

Jutri bo obletnica onega dne, ko je bila nemška avtokracija spoznana lažjim na svetovni tehtnici.

Nemčija je bila že pred letom deloma izčrpana. Izčrpala je samo sebe in izčrpali so jo zavezniki.

Amerika pa bo zadala zadnji udarec in bo največ pripomogla k popolnemu izčrpanju.

Jutri bo razpisano tudi tretje vojno posojilo.

Naloga Amerike je ogromna, naloga ameriških vojakov je velika.

Da bo uspešno rešena, mora pomagati vsakdo.

— Denar ali življenje... Kaj je več?

Prvi in resnični junak je tisti, ki prelije kri za cilje svoje domovine. Naši vojaki prelivajo kri v Franciji. — Prelivajo jo, ne da bi imeli sami od tega kak dobiček, — pač pa za osvobojenje vsega zatiranega in trpečega človeštva.

Del naroda torej žrtvuje svojo srčno kri.

Ali bo ostali del naroda apatičen, brezbrižen in živeč tjavendan?

Kljub temu, da je ameriška armada izborna, da je ameriška mornarica skoraj nepremagljiva, bo končni uspeh vseeno nepopolen ali pa celo ničev, če ne bomo ostali vsi kot en mož, navdani od istih ciljev in istih želja.

Proti Nemcem se ne bojujejo samo francoski, angleški in drugi zavezniški vojaki,pač pa vsi zavezniški narodi, ženske, otroci in starci.

Boj prvih je neposreden, boj ostalih pa posreden, pa kljub temu največjega vpoštevanja vreden boj.

Ameriški narod menda ne bo pustil svojih vojakov na fronti brez — pomoči.

Ameriški narod je vajen žrtev. kajti že od svojega začetka naprej, se bori za svobodo. In ko se mu je enkrat posrečilo izvojevati svobodo. si je nadel višji, vzvišenejši cilj: ves svet mora biti prost, svoboden!

Rojaki, podpisujte tretje posojilo svobode!

Svoje hiše in svoja okna označite z znamenji lojalnosti, požrtvovalnosti in nesebičnosti.

In ko bosta šli mimo vaših hiš pravica in razsodnost, bosta videli, da ste vredni sinovi svoje nove domovine!

—k.

Dopisi

Farrell, Pa.

Delavske razmere so še precej dobre in se dela vsak dan. Plača je po 33¢ na uro in kakor slišim, bodo sedaj plačo zvišali za 15 odstotkov. Pa to bi bili že lahko prej storili, kajti grocerji in mesarji so poskočili s svojimi cenami že pred dvema tednoma. Res je, kar pravi pregovor: kar nam Bog da, pa angelci vzamejo.

Imeli smo lepe velikonočne praznike. Gospodinje so napekle cele kupe potic in šarkljev. Piruhe smo sekali, da se je kar kadilo.

Neka gospodinja je nesla v madžarsko cerkev žegnat. Ko je duhovnik opravil blagoslov, je hotela iti iz cerkve, duhovnik pa jo vstavi in kar začne nekaj madžarsko govoriti. Ker ga ni zastopila, ji je začel angleško pripovedovati, da mora plačati za blagoslov. Rekla mu je, da je dala 25¢ v nabiralnik in da ni še nikdar dala posebnega plačila za blagoslov. Duhovnik jo je pričel zmerjati in jo slednjič vpraša, kake narodnosti je. Pove mu, da je Slovenka, nakar ji pravi duhovnik: "Sram vas bodi, ko pridete v drugo cerkev in hočete, da bi vam zastonj blagoslovil." Neka druga žena mu je dala 50¢, pa jih je vrgel kar po tleh in rekel, da ne vzame, ako se mu ne plača za vsak zavitek ali košarico $1.

Zadnji čas smo imeli več krstinj in morebiti bi kdo vprašal, v katero cerkev nosimo krstit. Eni se držijo nemške, drugi irske, nekateri pa slovaške. Tam, kjer se najbolj razumemo, jih je še najmanj. Cenjeni farrellski Slovenci, dovolite mi, da še nekaj napišem o tej stvari, ko sem že začel. Med nami kaj takega govoriti je zelo težavno, ker smo različnega mišljenja. Ko že sem pa tem, kdo gre v cerkev, bi vseeno rad videl, da bi v tem oziru malo bolj skupaj držali in bi vsi hodili v eno cerkev, ker nas je malo. Tudi naj bi hodili tja, kjer se najlažje razumemo, kjer lahko vse odpravimo brez tolmača. Veste, ko smo nekolikokrat dobili duhovna iz drugega mesta, ni šel drugam kot tja, kjer je najbolj domače, k slovaškemu župniku. Slovaški jezik je našemu podoben ter ga je lahko razumeti. Slovaški župnik tudi ni tak kakor madžarski. Jaz sem imel ž njim že večkrat opraviti in sem bil ž njim vedno zadovoljen; tako bodete tudi drugi. Torej ne bodimo tako zmešani.

Kakor znano, mislimo v tej naselbini postaviti Slovenski Dom. Prodali smo že nekaj delnic. V začetku se je tako agitiralo, da je človek mislil, da bo Dom v enem mesecu že stal. Zdaj pa je vse nekam potihnilo. Ne vem, kaj to pomeni; ali so se kake babe vstrašili, ali kaj? V januarju se je na seji sklenilo, da se bodo seje vršile vsako 4. nedeljo v mesecu. Pa še odbor ni redno prihajal. To je vendar žalostno, ko smo že nekateri delničarji dali nekatera predplačila. Zdaj pa se sramujemo govoriti o Domu, ki nam je tako potreben, kajti naselbina raste. Mladine je vedno več in tudi kak star rojak vedno pride, ker je kraj res prijazen.

Ker smo že pričeli, izpeljimo tudi do konca. Kot tajnik vas vabim vse, ki ste se vpisali kot delničarji, da pridete 14. aprila na sejo o pol dveh popoldne. Pri tej seji se bodo pobrali mesečni prispevki na delnice, kakor sklenjeno, po $2 na mesec. Razpravljali bomo še o več drugih stvareh, ki se tičejo Doma. Na zadnji seji je bilo sklenjeno, da bomo nekaj uganili, da se kupi prostor, kadar nas bo 100 delničarjev. To število se bliža in želeli bi, da bi na prihodnji seji pristopilo toliko članov, kolikor jih še manjka. Prosim, da pride vsak delničar, da se pogovorimo.

Vabim tudi rojake iz najbližje naselbine Sharon, da nam priskočijo na pomoč ter kupijo vsaj po eno ali dve delnici, ki so po $25. Ne more jih pa nikdo kupiti več kot za $200. Tudi rojaki iz Wheatlanda so zelo blizu in ne pozabite priti na sejo, da se vpišete kot delničarji.

Nikomur se ni treba bati, da bi denar izgubil. Dokler ni Doma, je denar naložen na banki in v slučaju, da se Dom ne bo delal, bo vsak dobil denar nazaj. Ako pa se Dom zida, pa bo denar naložen v stavbi in vsak delničar bo njen lastnik, ki bo imel trojne obresti: na delnici, na ponku in napredku slovenskega naroda. Bodimo tedaj mož-beseda in delujmo naprej.

A. Valentinčič.

Hostetter, Pa.

Ker že dolgo ni bilo dopisa iz tukajšnje naselbine, zatorej sem se jaz namenil sporočiti rojakom, kako nam tukaj časi ugajajo.

Kar se dela tiče, je bolj slabo, ker voz primanjkuje; radi draginje pa tudi ni vredno pisati, ker je vsakemu znana.

Poročati pa imam žalostno vest, da je neizprosna smrt pristrigla nit življenja rojaku, oziroma sosedu Ivanu Kočevarju v najlepši moški dobi 38 let. Pokojni je bil doma iz Velike vasi, fara Leskovec pri Krškem na Dolenjskem. V starem kraju zapušča ženo, štiri otročiče ter priletno mater, ako še kateri živi. Pokojni je pripadal društvu Zmaga štev. 290 SNPJ. v Luzerne Mines, Pa. Obenem pa je bil tudi član nekega kluba. Društvo mu je kupilo dva venca na krsto in sodrugi tudi enega ter ga skupno spremili na pokopališče. Kar pa je največje važnosti, je to, da je bil pokopan civilno in ne po katoliških obredih, kakor se katoličanu spodobi. Torej, ko so se vse točke odbrale, kar se tiče društva in kluba, potem je sledil tudi nagovor za pokojnim, ali žalibog ga ni bilo mogoče razumeti, ker ga ni govoril Slovenec, ampak Poljak.

Pozdrav vsem zavednim Slovencem širom Združenih držav.

Naročnik.

Cleveland, Ohio.

V nedeljo 24. marca se je vršila lepa veselica z igro "Mutasti muzikant", katero je priredilo slov. podporno društvo Cleveland štev. 23 ZSZ. Najprej de deklamirala Lucija Petrovčič. Vsakdo je občudoval to malo dekletce, ki je tako izvrstno izpeljalo svojo ulogo. Nato sta peli Marija in Ana Petrovčič pesem "Na tujih tleh"; ljudstvo je burno ploskalo krasnemu petju. Izvrstna pevka Ana Petrovčič je še zapela krasno angleško pesem. Potem se je začela smešna igra. Opekarja Tomaža Lešnika je igral Mr. Anton Gale, ki je svojo ulogo izvrstno pogodil. Mara, njegova žena, je bila Miss Frances Veber. Bil je to sicer njen prvi nastop, toda v zadovoljnost vseh. Zatem je nastopila nju služkinja Katrica, Miss Mary Petrovčič. Kar se tiče nje, moramo dati priznanje, da zna pogoditi svojo ulogo, in sicer tako, da kar najbolj ugaja gledalcem. Potem je nastopil mutast muzikant Tone Lisica, katerega je predstavljal Mr. Anton Mehle. To je bil njegov prvi nastop, pa je izvrstno izpeljal svojo ulogo, da ga je občinstvo kar občudovalo. In zatem je prikorakal veselega srca Peter Ozebek, katerega je igral Mr. Maks Kljun, ki je tudi prvikrat nastopil, pa je izvrsten igralec in ga moramo pohvaliti. Po končanem vsporedu je bil ples in prosta zabava, ki je prinesla društvu lep dobiček, za kar se lepo zahvaljujemo občinstvu za tako obilno vdeležbo.

S pozdravom

John Kadunc, tajnik.

(Prihodnjič pišite samo na eno stran lista. — Opomba uredn.)

Bannock, Ohio.

Ker ravno pošiljam naročnino za nam priljubljeni list Glas Naroda, hočem malo popisati tukajšnje razmere.

Z delom gre še precej dobro, kakor povsod; zaslužek je pa odvisen od delavca in prostora. Pa kaj nam vse to pomaga, da se še kaj zasluži, ko je taka neznosna draginja. Slovencev ni v tej naselbini, razun mene in še ene družine; največ je pa Poljakov in Italjanov. Sedaj je pošel postni čas, zatorej na noge, da se bomo otresli pečlarskega stanu.

Pozdravljam vse rojake in rojakinje širom Amerike.

Andrej Habe.

Sheboygan, Wis.

Poročati moram žalostno novico, da so dne 19. marca potegnili iz tukajšnje reke rojaka Ignacija Slatinšek, podomače Grahot iz Bočne na Sp. Štajerskem. Kaj ga je gnalo v smrt, se ne ve; skoraj gotovo je vzrok nesrečna pijača, ki tolikim ljudem krajša življenje. Zdravniška preiskava je dognala, da se je pokojni nahajal v vodi že en teden, pa skoraj gotovo je bil v vodi dalj časa.

Pokojnik je bil v Združenih državah okrog osem let, in sicer največ v Graftonu in Port Washingtonu ter pred leti tudi par mesecev v Sheboyganu. Pokojnik zapušča v starem kraju ženo in sedem otrok, mater in sestro ter, če se ne motim, enega brata v Združenih državah.

Pogreb se je vršil dne 21. marca iz slovenske cerkve na North Side katoliško pokopališče. Počivaj v miru in lahka naj ti bo svobodna zemlja.

R.

Pismo slov. vojaka.

Camp Hancock, Ga.

Že dolgo se pripravljam napisati par vrstic za naš priljubljeni list "Glas Naroda". Ravno danes, 25. marca, sem se pa resnično pripravil pisati, da urosničim svoj sklep.

Kakor vidim v Glasu Naroda, so dopisi slovenskih vojakov bolj pojenjali; le tupatam se kateri oglasi.

Tukaj je sedaj prav lepo. Vse se razvija in zeleni, tako da je kar veselje gledati. Zadnji teden smo bili na "hike" 6 dni in je nam tudi več konj onemoglo. Po treh dneh smo prišli v mesto Aiken v South Carolini, kjer nas je ljudstvo prav z veseljem sprejelo. Nam so tam dali dobro kosilo in smo bili na Main Street od poldne do 3. ure popoldne. Res nam je ljudstvo naneslo toliko jedil, da sam nisem vedel, kaj bi vzel, da bi bilo boljše; vsega je bilo zadosti.

Ob 3. uri smo jo pa zopet odrinili naprej za 2 milji. Tam smo si postavili campo, da smo prenočili. Skoro vsak vojak pa je popihal nazaj proti mestu Aiken, kjer smo se po svoje zabavali.

Drugo jutro smo morali že podreti campo ob štirih. Ob petih smo bili zopet na cesti in tisti dan smo šli kar naprej. Nismo imeli nikjer veliko počitka. Skozi katero mesto smo se peljali, nas je ljudstvo pozdravljalo; dajali so nam jabolka in drugo. V mestu Bath, S. C., je nek branjevec imel poln voz jabolk, katera je vse med nas vojake razmetal in razdal.

Že sem dve leti pri vojakih, pa še nikjer nisem videl tako dobrih ljudi kakor v South Carolini.

Tukaj v campi nas včasih obišče velik orkan. Pred štirinajstimi dnevi nam je skoro vso campo podrl in raznesel, da smo drugi dan imeli dela v izobilju, da smo zopet postavili šotore v red.

Zdi se mi, da sem popisal vse, kar se sme napisati; pa se naj še kateri drugi kaj oglasi. Pozdrav vsem znancem in prijateljem širom Amerike.

Louis Zagore,
Bat. F, 109 U. S. Field Artillery,
Camp Hancock, Ga.

Listnica uredništva.

J. B., Thomas, W. Va. — Ako je rojak državljan, potem vse nič ne pomaga. Ako pa ima samo prvi dravljanski papir, ali pa celo še tega ne, potem pa se zglasite pri isti naborni komisiji, ki ga je nam tudi več konj onemoglo. Po vzela k vojakom in ji povejte svotreh dneh smo prišli v mesto je želje. Prošnja lahko pomaga; postave pa ni nobene, da bi se mogli nanjo sklicevati.

K. P., Enumclaw, Wash. — Vojna je, gospa, vojna. Potrpite nekoliko. Naši rojaki v stari domovini bi šli po cele kilometre po golih kolenih, samo da bi mogli vsak teden dobiti desetino takih jedil, kot jih imate Vi vsak dan. Tudi nam se ne godi boljše.

K. G., Koehler, N. Mex. — Žal nam je, da niti Vašega prvega dopisa ne moremo priobčiti, kajti ta jed je bila že stokrat pogreta. Veselilo nas bo, ako nam bodete še kaj pisali in poročali, potem pa bomo izročili newyorški kuharici-lete Vaš-lete pozdrav-lete.

(COPYRIGHT COMMITTEE ON PUBLIC INFORMATION, NO. 6,783)
AMERIŠKI VOJAKI V FRANCOSKEM ZAKOPU.

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES
GOVERNMENT

Rojaki!

Kupujte vojno-varčevalne znamke! Nikjer na svetu ne morete boljše, bolj varno in bolj obrestonosno naložiti svojega denarja kot v tem vladnem podjetju. Če ste slučajno v denarni zadregi, lahko vojno-varčevalno znamko vsak hip izmenjate. S kupovanjem teh znamk pomagate sebi, pomagate vladi Združenih držav ter vsem zatiranim narodom k prostosti.

Vojno varčevalna znamka stane za mesec april $4.15. Leta 1923 bo vredna $5.00. Kupite jih lahko na vsaki pošti ter pri glavnih in podrejenih agentih.

Če se vam zdi bolj primerno, pa lahko tudi nam pišete, in mi Vam jih bomo preskrbeli.

UREDNIŠTVO "GLAS NARODA".

Dr. B. F. MULLIN

Zdravnik-špecijalist za Slovence.

411-4th Ave., Pittsburgh, Pa.

(nasproti pošte, 4. poslopje od Smithfield St.)

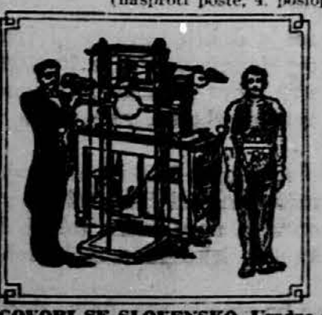

Najstarejši špecijalist v Pittsburghu, ki deluje že 38 let kot zdravnik. Ozdravil je desedaj na tisoče in tisoče oseb, pa tako more tudi vas. Rabi najbolje zdravila iz Evrope, Amerike in ostalih delov sveta. Zdravi vse bolezni moških in ženskih uspešno in hitro. Električni pregled s X-žarki, s katerimi vidi vaše telo kot na dlanu. Pridite k temu staremu izkušenemu zdravniku — on vas bo gotovo ozdravil. NIZKE CENE, ZNANSTVENA PREISKAVA ZASTONJ.

GOVORI SE SLOVENSKO. Uradne ure so: od 9. zjutraj do 5. zvečer. Ob nedeljah samo od 10. do 2. ure popoldne.

Pri meni se zdravi veliko število Slovencev in Slovenk. Ozdravim vsako bolezen, ki jo prevzamem za zdraviti. Imam veliko izkustvo v zdravljenju moških tajnih bolezni.

socijalne zgodovine Slovencev

000

1. — Slovenci so najzapadnejši del južnih Slovanov, ki so se v svoji sedanji domovini naselili v istem redu, kakor so bivali poprej v pradomovini za Karpati. Kdaj so prišli Slovenci prvič v sedanje kraje, ne moremo povedati. —

Teorija o avtohtonizmu Slovanov ob Donavi in na Balkanu je izzvala odpor med najodličnejšimi slovanskimi in neslovanskimi jezikoslovci in zgodovinarji. Nekak mejnk v naselitvi Slovencev je leto 568., ko so Langobardi zapustili Panonijo in odšli v Italijo. V družbi z Obri in Avari so začeli Slovenci prodirati proti zapadu in jugu: pritisk sovražnih narodov ali pa nepremagljivo hrepenenje po osvojitvi novih dežel vsled nedostatne hrane je gnalo po zgledu germanskih plemen tudi naše pradede na jug in zapad.

Slovenci so si morali z mečem v roki priboriti današnje svoje ozemlje, kjer je bivalo prej staro keltsko-rimsko prebivalstvo, ki je bilo katoliške vere. To prebivalstvo so premagali in si tako ohranili svojo narodnost.

Dr. F. Kos meni, da so Slovenci najbrže ravnali s prvotnim prebivalstvom bolj kruto nego germanska plemena. To se da sklepati iz tega, ker so bili Germani že — kristjani-arijanci, Slovenci pa pogani: Germani so pustili rimskemu prebivalstvu večinoma življenje, a so se sami porimljanili in tako so nastali romanski narodi Italjanov, Francozov itd.

Slovenci so pa večinoma ohranili svojo narodnost, ker so iztrebili prvotne, na višji stopinji omike stoječe prebivavce. Staro, rimsko prebivalstvo se je ohranilo do danes v primorskih mestih.

Slovenci so prevzeli od prvotnega prebivalstva mnogo imen za reke, mesta, in gore, na pr. Sava, Drava, Mura, Soča, Celje, Ptuj, Alpe, Ture, Kras itd.

* * *

Slovenski svet visi proti vzhodu, kamor teče večina rek, zato so Slovenci od te strani prodirali ob rekah navzgor proti izvirom. Polagoma so zasedli sedanjo Kranjsko, Koroško, Štajersko, Goriško, Gradiščansko in vzhodno Benečijo (Furlanijo), dalje vzhodno Tirolsko in solnograški Lungau, njih naselbine so se nahajale po sedanji Dolnji in Gornji Avstriji ter po zapadnem delu Panonije.

Zahodna meja slovenske zemlje je bila v XII. in VIII. stoletju od izvira reke Drave proti severu do gore Dreiherrenspitz, nato proti vzhodu ob grebenu Visokih Tur do izvira Mure, odtod proti severu ob razvodju med Salico, Muro in Anižo do gore Dachstein, dalje proti Totes Gebirge in ob razvodju med Trauno in Anižo k Donavi, kjer so se dotikali Čehov.

Ob severni periferiji so jim zastavljali pot Nemci (Bavarci), ob južni pa Langorbardi (Furlani).

Čeprav so se Slovenci razprostirali od izvira reke Drave do Panonije in od Donave do Jadranskega morja, vendar njih skupno število ni bilo veliko. Bili so splošno redko naseljeni in pomešani s tujerodnim življem. — Navajeni izza svoje pradomovine ravnin ali nizkih brd, so se tudi v novi domovini najrajši naseljevali po takem zemljišču, dokler je bilo pa mogoče. Kjer pa so se doline polagoma vzdigale, na pr. ob Dravi in Savi, tam so prodrli daleč v nje.

Teorijo O. Kaemmela in Vl. Levca, po kateri bi se bili Slovenci ogibali nižin in dolin ter se naseljevali po gorskih pobočjih, je že deloma izpodbil Krones, še bolj pa Dopsch. Ako bi se bili Slovenci gostejše naseljevali po goratih krajih, bi se ne bili mogli tako kmalu — ponemčiti. Sicer nasprotuje tej teoriji tudi krajevna nomenklatura. —

Slovenska zemlja ni celota, namesto skupne enote se je razvilo več manjših ozemelj, kar je utemeljeno v zemljepisni legi. V nekaterih stoletjih smo izgubili polovico svojega ozemlja:

Slovence so zadele večje teritorijalne nego jezikovne izgube.

* * *

2. — Slovenci in Obri nastopajo iz početka združeni. Bili so si vojni zavezniki, ker jim je tako kazala medsebojna korist. Obri so bili izključno roparsko ljudstvo, — Slovenci pa so bili obdelovatelji in oskrbovatelji njih zemlje, zato pa so imeli v njih krepke zaveznike v boju. Obrska nadoblast nad Slovenci ni mogla biti velika, kajti Slovenci so dostikrat na svojo roko udarili na kakega sovražnika brez obrskih poveljnikov in brez obrskega nadzorstva.

Pozneje se je zavezniško razmerje med Slovenci in Obri izpremenilo.

Obri so hoteli popolnoma gospodovati nad Slovenci, ki so se morali s sovražniki sami bojevati, dočim so Obri ostajali doma in si prilaščali plen. Ob zimskem času so hodili med Slovence in živeli na njih stroške, s silo jim jemajoč žene in hčere ter nakladajoč jim razne davke.

Seveda si obrskega gospodstva ne smemo misliti — pravno urejenega, stalnega in povsod enakega: bilo je marveč le faktično, v kolikor in kadar močnejši obvlada slabejšega. Obrske oblasti, ki je trajala kakih 50 let, je rešil Slovence Samo (623—658), združivši severne in južne Slovane v zavezniško državo, ki je bila kos Obrom, Frankom in Langobardom.

Zato vidimo, da so takrat imeli Slovenci, ko so jim vladali domači vojvodi, mir pred sovražniki. Toda po Samovi smrti je razpadla njegova država in začeli so se novi boji z Langobardi, Bavarci in Obri. Slovenski vojvoda Borut je bil sam preslab, da bi bil odgnal Obre; prosil je pomoči pri svojih sosedih Bavarcih, ki jo je drago plačal: Bavarci so pomagali pregnati Obre, zato pa so morali Slovenci priznati oblast Bavarcev, ki so bili podložni — Frankom.

Opravite sami svoje pomladansko šivanje

Novi, prenosljivi šivalni stroj zelo olajša delo.

Ni večji kot pisalni stroj in ga lahko rabite, kjer se vam poljubi.

Ni ga treba z nogo pritiskati, kajti to delo opravlja električni motor.

Kupite ga še danes, predno se prične sezija. Vprašajte kakega Edisonovega uslužbenca.

The New York Edison Company

At Your Service

General Offices: Irving Place and 15th Street

Branch Office Show Rooms for the Convenience of the Public

424 Broadway | 124 West 42d Street | 362 East 149th Street
136 Delancey Street | 151 East 86th Street | All Show Rooms
19 Irving Place | 15 East 125th Street | open until midnight

To se je zgodilo v prvi polovici VIII. stoletja. Ko si je pozneje Karol Veliki podvrgel bavarsko vojvodino in Langobarde ter uničil Obre, so prišli vsi Slovenci okrog leta 800. naravnost pod frankovsko oblast: tako zv. karantanski (to je oni, ki so bivali po današnjem Koroškem, Kranjskem, zapadnem Štajerskem, vzhodnem Tirolskem, južnem Solnograškem in južni Dolnji Avstriji), panonski(to je oni po vzhodnm Štajerskem, zapadnem Ogrskem in severozapadnem Hrvaškem), kakor tudi Slovenci po Benečiji, Goriški, Gradiščanski in Istri.

Karol Veliki je izpočetka pustil Slovencem njih domače kneze in vojvode, da bi se ljudstvo tem laže privadilo tuje vlade in vere. Ko so se pa združeni Slovenci, Hrvati in Srbi pod vodstvom panonskega vojvode Ljudevita, ki je vladal na ozemlju med Dravo in Savo, uprli frankovski oblasti in bili poraženi, tedaj so Slovenci izgubili domače kneze, a namesto njih so prišli nemški — grofje.

Frankovsko gospodstvo je za vedno uničilo slovensko samostojnost v začetku IX. stoletja.

* * *

3. — Prvi poizkusi pokristjanjevanja Slovencev spadajo v VII. stoletje, ko je vladal Samo.

Sv. Amand, škof utrechtski, je hotel doseči med Slovenci mučeniško krono. Njegovo prizadevanje ni imelo trajnega uspeha, niti mučeništva ni dosegel. Ko so prišli Slovenci za vlade Boruta pod bavarsko-frankovsko oblast, tedaj se je začelo uspešno pokristjanjevanje in sicer na severu iz Solnograda (škof Virgilij), na jugu iz Oglej (patrijarh Pavlin II.).

Karol Veliki je leta 811. določil, da bodi reka Drava od svojega izvira pa do izliva v Donavo meja med obema tekmecema: pokrajine severno od Drave so bile izročene nemškemu Solnogradu, dežele južno od Drave italjanskemu Ogleju. —

Pokristjanjevanje po nemškem duhovništvu je škodovalo slovenski narodni in politični individualnosti. — S krščanskim križem se je družil nemški meč. Slovenci so plačevali novo verstvo z izgubljanjem svoje narodne in politične svobode. Oznanjevavcem novega verstva je bila bolj pri srcu desetina nego — Kristusov nauk: učeni Alcuin je moral svariti pred takim počenjanjem solnograškega nadškofa Arna in opominjati oglejskega patrijarha Pavlina, — naj odlaga z desetino.

Slovenci so se upirali krščanstvu, ki jim je donašalo desetino in uničevalo stare šege in navade, narodno in politično svobodo.

Nemški vladarji so dobro vedeli, da si ne podvržejo Slovencev, dokler jim ne uničijo poganstva, ki je bilo steber njih neodvisnosti. Pohlepnost po bogastvu in nenasitna lakomnost sta bili najkrepkejši oviri razširjevanju krščanstva.

Plačevanje cerkvene desetine je bilo izmed glavnih zaprek. Končno je zmagal — meč...

Zato se pa tudi prav nič ne čudimo, da krščanstvo v tej obliki ni prinašalo sadu višjega duševnega, kulturnega življenja.

Vse drugačne nego pri karantanskih, so bile iz početka razmere panonskih Slovencev. Solunska brata sv. Ciril in Metod sta učila krščanstvo v duhu in resnici v slovanskem jeziku; zato sta prinašala kulturo.

Položila sta temelj višjemu duševnemu življenju: — figurativna pisava se je umaknila fonetični, tradicijonalno slovstvo se je izpopolnilo z umetnim. Žal, da si je zopet krščanstvo sile podjarmilo krščanstvo duha: slovanski knez Svatopluk je s svojo samopašnostjo, omejenostjo in nezmožnostjo pomagal Nemcem, da so uničili delo solunskih bratov, ki je ostalo za Slovence brez trajnega in plodnega vpliva.

Panonski, kakor karantanski Slovenci so zapadli letargiji, iz katere jih je zbudilo še le XVI. stoletje — doba reformacije.

000

OTROCI GRIZEJO ČLOVEŠKO MESO V AVSTRIJI.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 5, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Slovenski državni poslanec, dr. Ravnihar, je na ljudskem shodu v Ljubljani, ki se je vršil 13. januarja, letos, povedal sledeč slučaj strašnega preganjanja Jugoslovanov v Avstriji od strani avstrijske vlade. Slučaj je bil prinešen v javnost tudi v dunajskem parlamentu, da zve svet o peklenskih grozovitostih, ki jih počenja Avstrija nad svojim narodom.

Dr. Ravnihar je govoril:

Družina Lalović je živela pred vojno v urejenih razmerah v Zagorju pri Kalinoviku v Bosni. Kakor hitro je izbruhnila vojna, so vojaki ubili štiri moške te družine. Ostala je udova Lalović z otroci, komaj dorastlega, 17-letnega sina so pa vzel med vojake. Njo samo in otroke so pognal iz hiše v okolico Monastirja, kjer so ostali skoro leto dnij. Ko se je udova z otroci vrnila, ni našla ničesar več: hiša je bila požgana in do tal porušena. Stanovali so v neki zapuščeni bajti in živeli od korenja in zeliščc. Kmalu so otroci začeli umirato eden za drugim. Nohtovi na rokah in nogah so jim odpadli, plazli so se po vseh štirih okoli in iskali peska, blata, odpadkov, da si uto lažijo lačne želodce. Ako se je otrok dotaknil otroka, mu je začel takoj grizti roke in noge ter meso po celem telesu od neizrečne lakote. Bratje in sestre so se grizli med seboj, da bi utolažili glad. Pet otrok je umrlo Milici Lalović šez zimo, in poleg lakote, je mati morala pretrpeti najhujše duševne muke, več kot jih je kdaj prestala kaka mati. In ko so nesrečno mater vprašali, zakaj se ne obrne na oblasti, se je prestrašila in ni hotela ničesar slišati o tem: "Ne, ne za Boga svetega in pet ran božjih, še zaprli me bodo če povem, da sem lačna!"

Milica Lalović je simbol našega trpečega naroda v Avstriji....

Udova Tolstoja.

Udova Tolstoja se je morala obrniti na rusko ministrstvo za notranje zadeve s prošnjo za — kruh. V svoji prošnji opisuje grofica, kako so se razmere na prej tako gostoljubnem posestvu, Jasni Poljani, izpremenile. Del prejšnih posestev Tolstoja so zaplenili kmetje iz sosednih vasi in velike sadovnjake so razdelali.

Pomanjkanje živil je zavzelo sedaj take oblike, da je bila grofica prisiljena obrniti se na ministrstvo za pomoč. Vlado prosi, naj odredi vse potrebno za varstvo posestva ter nakloni sedaj 73-letni udovi Leva Nikolajeviča nekaj kruha, neoziraje se na ceno.

Pismo grofice Tolstoj je takoj spravilo na noge ministrstvo. Takoj je brzojavilo gubernijskemu komisarju v Tuli, naj odredi nemudoma vse potrebno, da zavaruje zgodovinsko posestvo proti vsem nasilnostim kmetov. Istočasno je sklenilo odposlati na lice mesta vladnega zastopnika, ki je znan kmetom, ki pa je tudi dobro poznal Tolstoja, da se z njegovo pomočja organizira varstveno službo med kmeti, ki še vedno negujejo častcn spomin na veilkega vzgojitelja ruskih mas in svetovno znanega pisatelja. Komisar v Tuli je osebno odgovoren za uspešnost vseh teh vladnih odredb v prid Jasni Poljani in nje prebivalcem.

Pomlad je tukaj in ž njo pride čas izpuščajev, ki kažejo, da vaša kri potrebuje popolnega čiščenja in sistema dobrih mazil. Potrebujete dobrih krvnih zdravil za to delo in zaradi tega ne bodete nikdar obžalovali, ako poskusite

Severa's Blood Purifier

(Severov Kričistilec). Dobite ga v lekarni. Je izborno pomladansko zdravilo za vašo kri. Njegov učinek je hiter in dobrodelen. Poskusite ga pri čiščenju nečiste krvi, oteklin, izpuščajev, ules in bolezni, katere povzročuje nečista kri. Vsakdo bi moral rabiti spomladi to zdravilo. Cena $1.25.

Bolečine v hrbtu povzroča nered v ledicah in potrebuje zdravil, ki bodo ozdravila prvotno bolezen, ki vpliva na organ in s tem odstrani bolečine.

Severa's Kidney & Liver Remedy

(Severovo zdravilo za obisti in jetra) so se v takih slučajih pokazali s svojo veljavo tako pogosto, da ga vam brez odlašanja priporočamo za zdravljenje ledic in bolezni na mehurju in takih simptomov, ki se ponavadi pokažejo. Cena 75c. in $1.25.

Srbeči izpu ščaj so zdaj dnevna prikazen in so poznani zaradi tega, ker zelo pečejo. Take bolečine se odpravijo, ako se zdravijo s

Severa's Skin Ointment

(Severovim zdravilom za kožne bolezni). Odleglo bo kmalu, kajti mazilo je znano kot zanesljivo in takoj vstavi srbenje ter pomaga naravi pri zdravilnem procesu. Bolečine prenehajo v zelo kratkem času. Cena 50 centov.

Milo proti izpuščajem mora biti antiseptično čisto in mora vsebovati taka zdravila, ki bodo služila v to, da preprečijo srbeče bolečine in to bo tudi ozdravilo bolezen. Iz tega vzroka priporočamo

Severa's Medicated Skin Soap

(Severovo zdravilno milo za kožo), kajti vemo, da to zdravilo odgovarja zahtevam. To je milo, ki mora imeti svoj prostor v vsaki družini. Neobhodno potrebno je v umivalni sobi. Cena 25c.

Severova zdravila prodajajo lekarnarji vsepovsod. Ako vam jih kak lekarnar ne more dati, nikar ne vzemite nadomestkov. Pošljite pravo svoto nam in mi bomo preskrbeli, da bodete prav postreženi.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.

Iz zakladniškega urada.

W. S. S.

HRANI IN POSOJAJ SVOJE PRIHRANKE

STRICU SAMU.

On jih potrebuje sedaj! Vi jih boste potrebovali po vojni.

KUPUJTE VOJNO VARČEVALNE ZNAMKE OBVEZNICE VLADE ZDRUŽENIH DRŽAV.

Nosijo štiri odstotne obresti, plačljive na četrt leta.

Lahko pričnete

S PETINDVAJSETIMI CENTI,

če kupite varčevalno znamko Združenih držav.

Vaš poštar, vaš bankir, vaš časopis in številno drugih prodajalnih agentur vam bo povedalo vse glede teh znamk. Oglejte si jih!

TO JE VAŠA DOLŽNOST.

TO BO OHRANILO ŽIVLJENJE.

TO BO IZVOJEVALO VOJNO.

Vojno-varčevalne znamke in Slovenci.

Zelo ugodna in redka prilika se nam nudi ravnosedaj z nakupovanjem vojno-varčevalnih znamk prihranjeni denar nadvse varno in z dobrimi obrestmi naložiti, zaeno pa tudi pokazati vladi in podanikom Združenih držav, da smo vredni zaupanja, ker nas vsled napovedi vojne Avstroogrski ne smatrajo za sovražnike. S tem smo obvarovani ogromne škode ter rešeni iz zadrege, katera bi bila prinesla nedržavljanom mnogo skrbi, neprilik in razočaranj.

Za nas Slovence bo najpripravnejše, da kupujemo znamke, katere bo mogoče dobiti skozi mesec januar po $4.12, vsak prihodnji mesec do konca decembra1918, bodo stale po en cent več; iste bomo prilepovali na takozvani vojno-varčevalni certifikat, ki je načrtan in ima prostora za 20 takih znamk. Po preteku pet let, to je dne 1. januarja 1923, bo izplačala zakladnica v Washingtonu, ali pa katerakoli pošta v Združenih državah znesek $5.00 za vsako, na certifikatu prilepljeno znamko, ali pa za ves poleplje ni certifikat z 20 znamkami znesek $100.00.

Pri dvajset znamkah, katere stanejo tekom meseca januarja 1918 $82.40, bomo pridobili $17.60, ali pri eni znamki 88 centov. V slučaju, da bi bil kdo kdaj pozneje, ko bode kupil znamke v denarnih potrebah, ali pa bi jih hotel zamenjati v gotovi denar, ga bo zanje dobil lahko nazaj vsak čas, na odpoved. po preteku desetih dni s približno 3% obresti, najsibode na katerikoli pošti v Združenih državah.

Omenjene znamke prodajajo vse pošte in banke širom Združenih držav. Priporočati bi pa bilo, da se jih Slovenci kolikor mogoče nabavijo pri naši tvrdki, da potem lahko pokažemo s skupnim zneskom, kaj smo vsi skupaj storili za deželo, katera nas je sprejela v svoje naročje, nam dala kruha in zaslužka, kakor bi ga ne bili našli nikjer na svetu.

Ako se bodo rojaki odzvali našemu kliku v polni meri, v korist samim sebi, in slovenskemu narodu za ugled, bomo imeli obilo dela in skrbi brez zaslužka, toda s veseljem smo pripravljeni za velevažno stvar storiti vse, kar je v naši moči.

Na celem svetu se dandanes ne more denarja bolj varno in obrestonosno naložiti, kakor v vojno-varčevalnih znamkah Združenih držav. Vsak jih zamore dobiti v vrednosti en tisoč dolarjev, in ne več. Sezite po njih brez odloka, vsak po svoji moči.

Kadar nam pošljete denar, priložite 16 centov v znamkah za poštnino registriranega pisma, v katerem vam bomo poslali znamke.

Pripravljeni smo tudi vojno-varčevalne znamke hraniti pri nas, in v takem slučaju se nam naj pošlje poleg denarja za znamke le 3 cente za poštnino pisma, v katerem bomo poslali potrdilo.

Vsako naročilo naj bode podpisano s lastnoročnim podpisom istega, ki bode kupil znamke.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

TVRDKA FRANK SAKSER

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y

Rosana

Spisal **Josip Stritar.**

"Bog ve, odkod za jemlje, ali ga sam dela, ali mu ga pa prinaša hudobni duh. Za tisto staro podrtijo na Skali je dal toliko denarja, da bi bil lahko zanj kupil vso našo vas. In koliko je potem potrošil za popravljanje! Naredil si je grad, ki je že bolj trdnjava, kakor da bi se bal Turka. In v njem živi sam s svojim hlapcem, ali kaj je. Streže mu in kuha in kaj vem, kaj še. In pa s tistim črnim psom!"

"Pravijo, da nikomur ne upa, vedel bo že, zakaj. Jaz bi sodil, da mora ta mož imeti žalostne izkušnje. Morebiti pa ni sam ob sebi tako hudoben, kakor se sploh govori; mogoče, da ga je svet naredil hudobnega."

"Jaz samo toliko vem, da bi ne hotel za ves svet prenašati njegovih kosti. V cerkvi ga tudi še živa duša ni videla. Eni pravijo, da hodi v mesto k službi božji; v mesto res hodi, toda Bog ve, po kaj. Angelci ne bodo čakali njegove duše, ko bo ležal na smrtni postelji."

"Vidiš, Somrak, najnesrečnejši človek vendar nisi še na svetu. Če se ti tukaj slabo godi, bo se ti pa na onem svetu bolje."

"Tisto pa zopet prav pravite; vsaj upam, da bo tam gori bolje; siromaki imamo pekel že na tem svetu; zato menim, da se nam ga ni bati na onem. Kje bi pa bila potem pravica? S tem Skalarjem bi res ne menjal. Sam Bog ve, kaj ga je prineslo v naše kraje in odkod je prišel. Nič dobrega nam ni prinesel: odkar je on tukaj, tri leta bo v jeseni, nam je vsako leto pobila toča."

"Torej meniš, da jo sam dela?"

"Tistega ravno ne pravim. V šoli se nam je pravilo, da se toča sama dela, razumel nisem, kako; duhovniki nas pa uče, da je toča božja kazen, torej bi jo moral Bog sam delati, kar se mi za zopet zdi čudno. Ali to pa tudi ni samo ob sebi, da, kakor pravijo, tiči ves božji dan v tistih knjigah. Tudi po gozdu se včasih izprehaja z bukvami v roki in čudno mrmra sam s seboj."

"Ali so tiste bukve črne?"

"Tistega ne vem; ali pisane so v takem jeziku, da niheče ne more uganiti, v katerem."

"Ali si jih sam videl?"

"Jaz ne, Adamov France, ki je bil v mestu v latinskih šolah, jih je bil našel enkrat, ko jih je bil Skalar pozabil na kamenu. Pogledal je bil vanje, ali razumel ni nič."

"To bi ne bilo še nič posebnega; Adamov Franc ni prišel daleč s svojo učenostjo, do pete, kali."

"Kar pa tisto, kar pripovedujejo, da ima neko skrivno shrambo, v katero ne sme živa duša, vso polno čudnih, steklenih posod, kakor jih ni nikjer videti v pošteni krščanski hiši. V tisti shrambi tiči po več ur na dan, preceja, zliva in prekuhuje neke tekočine ter druge stvari; ogenj, pri katerem kuha, ni navaden ogenj; zdaj ima vijnjev plamen, zdaj rdeč, to mora biti pravi peklenski ogenj, tudi diši tako čudno! Kaj mislite, kaj kuha ta človek? Jaz pravim, da zlato ali pa kake strupove, kaj menite, Jelenko?"

"Jaz nič ne menim, ker ga nisem videl kaj dela. Morebiti je pa kak učenjak, ki napravlja zdravila."

"Podobno ni, da bi kaj dobrega vršil tako hudoben človek. Veste, jaz pa menim, da je kak hudodelnik; Bog ve, kaj je storil, potem je pa pobegnil in se priklatil v naše kraje, ali jim je pa celo ušel iz ječe. Čudno se mi zdi, da ga naša deželska gosposka pusti tako v miru. Pa naj ima ubogi kmet kje v hosti gredico tobaka, če je še tako skrit, precej ga izvohajo, pa plačaj ali pa kravo iz hleva!"

"Hudoben človek, praviš, da je Skalar; ali si pa že slišal, odkar je tukaj, da je komu storil kaj žalega?"

"Tega ne; nič se mu ne more očitati, delavce dobro plačuje, jaz sam sem mu že delal na polju, dovolj jedi je bilo in pijače. Skalar nikomur ne ostane dolžan; škoda samo, da si je prihranil tako malo polja, lep zaslužek bi bil pri njem in ne težak. Rokodelci, ki delajo zanj, ga ne morejo prehvaliti, to gre iz roke v roko, samo da je delo dobro in pa o pravem času gotovo. O, tako neumen ni, da bi tod po okraju počenjal kaj hudobnega; saj tudi tat ne krade po vasi, v kateri prebiva; še lisica, pravico, da ne lovi kokoši blizu po okoliei, zato je tudi lisica."

"Torej je dobro imeti tatu in lisico bliza, ne samo, da sama ne kradeta, če sta pametna, še drugih ne pustita blizu, da nanju ne leti sum, če se kaj zgodi. Zato se nam tudi Skalarja ni bati, tega hudobnega človeka. Nič ti naj ne skrbi, kar si mu dolžan ostal. Le mirno pojdi domov, Somrak, težko te morebiti čakajo žena in otroci. Glej, solnce je zašlo; tudi meni bo dobro stopati, da pridem pred mrakom domov."

Tako sta se razšla Jelenko in Somrak, vsak na svojo stran. Jelenko ni bil že dolgo časa z nikomur govoril toliko resnega, kakor zdaj s Somrakom; starček je imel dobro srce, smilil se mu je ubogi Somrak, ki so ga težile navadne gospodarske skrbi. Morebiti bi bil Jelenko, ki je poznal kraj in ljudi kakor malokdo, vedel več pripovedovati o Skalarju, ali poslušal je rajši, bodisi, da ga je mikalo slišati, kar se govori o tem čudnem, skrivnostnem človeku po okraju, ali je pa hotel Somraku dati priliko, da si z razgovorom olajša srce.

II.

Takega sejma niso pomnili najstarejši ljudje v Zalesju. Ne da bi se ne bilo še nikoli raztržilo toliko blaga in živine; mnogi kmetič je gnal pozno zvečer s potrtim srcem svojo kravico neprodano domov, in po cesti se je vrstil voz za vozom z blagom, ki ni dobilo kupca. Vendar takega življenja, tako veselega gibanja ni bilo morebiti še nikdar prej na zaleškem sejmu, kakor danes. Zadovoljni s kupčijo so bili posebno oni, ki so točili vino in drugo pijačo, prodajalni raznih sladkarij za nepokvarjena kmečka grla in drobnega blaga, ki se kupuje po nizki ceni za "odpustke". Sveta se je bilo sešlo, zlasti na večer, toliko, da se je vse trlo. Potrebnik, pošteni sluga deželske gosposke, kateremu je bila izročena skrb za red po sejmu, sam ni vedel, kam bi se dejal; povsod ga je bilo treba, in povsod človek vendar ne more biti. Zalesje, kjer je vendar vedel za vsako pošteno številko, da bi jo lahko našel z zavezanimi očmi, kjer je poznal po imenu, po samem glasu vsakega človeka, se mu ni še nikoli zdelo tako neizmerno dolgo in široko; zdaj je bilo slišati hrup na tem koncu vasi, zdaj kričanje, prepir na drugem; ni čudo, da je bil stari mož skoraj z uma: on sam je bil za vse odgovoren, Res, dobro oko je imel in uho, ali kaj to, ker noge ne morejo biti tu in tam ob istem času, in posebno roke, katerih bi bilo morebiti najbolj potreba. Da bi bilo le že kdaj tega nesrečnega dneva konec! Kaj je bilo pač, kar je tako razburilo mirne Zaleščane, kar je prizadejalo toliko preglavice poštenemu Potrebniku? O, ko bi bilo šlo po njegovi volji, nikoli bi ne bilo te nadloge v vas; ali gospod "komisar" so delali po svoji glavi, poslušali niso dobrih svetov izkušenega, sivoglavega služabnika.

Že prej ta večer je bila prišla med drugimi sejmarji iz daljnih krajev čudna družba, kakoršne Zaleščani še nikoli niso videli prej, ne mladi, ne stari. Bog vedi, odkod. Še najbolj podobni so bili ti ljudje ciganom, vendar cigani niso bili. Imeli so velik voz, ki je bil skoraj hišici podoben, vrata je imel in okna, še celo majhen dimnik v zadnjem koncu. Dobivši privoljenje od gosposke, krenejo z vozom s ceste v stran in se ustavijo na trati konec vasi. Voznik izpreže dvoje starih, suhih kljuset ter ju izpusti, pač brez posebnega privoljenja, na pašo; vrata se odpro in iz voza se usuje kakor skozi ulovo žrelo čudna druhal, moški in ženske, mlado in staro vse vprek. Zadnji med njimi izstopi mirno, ponosno pravi velikan, za glavo večji mimo ostalih, mož krepkih udov, širokih pleč. Lasje so mu bili zadaj dolgi, nad čelom kratko pristriženi; bistre, črne oči je imel, dolg, kljukast nos, skrbno obrita, nekoliko upala, bleda lica. Kdor ga je videl, ni mu bilo treba popraševati, kdo je poveljnik tej družbi; saj tudi taki ljudje ne morejo biti brez poveljnika.

Videti ni bilo tem ljudem, da se jim godi posebno dobro; rejenega, okroglolièenega človeka ni bilo med njimi; njih obleka je bila zanemarjena in težko da kateremu umerjena po životu. Vendar dobre volje so bili vsi. Eden izmed njih se je, izstopivši iz voza, celo takoj postavil na glavo, drugi je prevračal kozolce in tretji je kolo zatočil od konca do konca po trati, menda iz samega veselja, da je konec dolgočasne vožnje. Ali strogi poveljnik jim ni dal mnogo odloga, vsak je moral na svoje delo.

Začno se čudne priprave. Dva krepka, visoka strebra zabijejo v tla, podkrepivši ju od vseh strani; potem potegnejo debelo vrv od kola do kola, tako da je bila najmanj za pet sežnjev od tal. Drugi postavljajo in pripravljajo druga skrivnostna orodja.

Strahoma se približuje vaška mladina, med njo pač tudi odrasli ljudje, neznani druhali; strmeč gledajo to nedoumno početje. Vsi vprek ugibljejo in ukrepljejo, kaj so neki ti ljudje, kaj bodo početi, kaj pomeni to in ono orodje. Najumnejši izmed njih si je zastonj belil glavo.

Ko je bilo delo dokončano, migne gospodar, vsi vro zopet nazaj v voz. Čez nekaj časa se povrnejo čudovito izpremenjeni. To so bili čisto drugi ljudje, vsi so bili tako lepi! Zlasti ženske so imele obličja kakor mleko in kri, stare ni bilo zdaj več med njimi, in vse so bile tako lepo oblečene! To je bila vse sama svila, ali kdo ve, kako drugo blago, vse zgolj bleščeče zlato in srebro, to so morali biti vendar bogati ljudje!

Približalo se je bilo že več vaških mladeničev. Kako so gledali zale ženske; nikoli prej niso videli tako cvetočih lic, tako drobnih ročic in nožic! In kaj je bilo še videti! Imeli so pse, navadne živali, prej se ni niheče zmenil zanje, a zdaj so bili po človeško opravljeni, za moške in ženske, in pokoncu so hodili, nekoliko časa vsaj, potem pa zopet po vseh štirih, kakor je psom spodobno.

Ko so bili vsi pripravljeni, jih uvrsti glavar kakor procesijo in tako gredo v vas; spredaj sta dva dečka bobnala in tretji je trobil. Kadar je utihnila godba, se oglasi eden izmed družbe, posebno smešno opravljen, ter oznanja s krepkim donečim glasom, kake nove, nezaslišane reči bodo gledali Zaleščani jutri. Tako so prehodili vso vas po dolgem od konca do konca in potem zopet nazaj. Pač smemo reči, da ni bilo hiše v Zalesju, v kateri bi se ne bili pogovarjali pri večerji o novi prikazni. Poveljnik je imel izkušeno oko; v svesti si je bil, da se sme nadejati prihodnji dan obilega zaslužka, samo da bi bilo vreme ugodno.

Veselo se je kadilo iz dimnika na vozu, ko se je vrnila družba. Naglo se preoblečejo, potem posedejo po travi. Ni ga bilo pač med njimi, da bi mu ne bila šla v slast skromna večerja.

Mine noč, napoči dan Zaleščanom na veselje, na preglavico ubogemu Potrebniku. Vreme je bilo lepo, mnogo ljudstvi je bilo privrelo od vseh strani. Poveljnik družbe je bil zadovoljen. Zjutraj že so se pričele predstave; stoli okoli igrališča so bili skoraj posedeni, res, da sedeži niso bili predragi. Največ občinstva seveda je stalo bliže in dalje okoli. A tudi ti niso bili sami zastonjiki. Ženska s torilcem v roki je hodila okrog in tako prijazno je prosila in prigovarjala ljudem, da je vendar ta in oni, četudi nerodno, posegel v mošnjo ter položil svoj dar v torilce; in vsakemu se je tako ljubeznivo zahvalila, da je bilo že samo to nekaj vredno.

Ali tudi zaleško občinstvo je bilo lahko zadovoljno z vem, kar je bilo videti, in razvajeni niso bili Zaleščani. Zdaj se je eden čudovito zvračal, znak z usti pobiral denar s tal, po samih rokah hodil in delal druge take čudeže; zdaj je drug za njim požiral goreče predivo, potem nastopi sam glavar ter izkazuje strmečemu občinstvu svojo silno moč. Znak ležečemu položita dva na prsi velik kamen ter mu ga razdrobita s težkimi kladivi na drobne kosce. Z zobmi je držal železo, ki bi ga bil drug, krepak človek težko privzdignil z obema rokama. Največ veselja pa je delal, zlasti mladini, norčav človek, smešno opravljen, z različnimi šalami in burkami, ki mu niso nikdar pošle. Na posebnem mestu je sedela starka, ki je vsakemu, kdor je hotel, prerokovala iz rok ter za malo denarja radodarno delila obilo sreče.. Celo stari Jelenko se je bil dal pregovoriti, da je stopil pred njo ter ji roko podal. Ali pri njem starka ni imela sreče. Menda ker je slišala, da mu pravijo: oče, je mislila, da je mož oženjen, in prerokovala mu je, da bo imel mnogo sreče z otroci. Ko se mož zareži ter vpraša, s čigavimi otroci, tedaj šele spozna prerokinja, da ni na pravem sledu; sploh je bilo videti, da ni ženica prebrisanega moža prav nič vesela: pametnim ljudem je težko prerokovati!

Ali vse to, kar je bilo videti do sedaj, dasi silno zanimivo, ni bilo še senca proti temu, kar je še čakalo slavnega zaleškega občinstva. Kaj bo z vrvjo, ki je nategnjena od stebra do stebra tako visoko od tal? Nekoliko časa je bilo vse mirno; videti je bilo iz vsega, da sedaj pride kaj posebnega. Glavar sam se približa ter poizkuša s krepko roko steber za stebrom, ali sta dovolj trdno zabita, in nategne vrv, ki je bila nekoliko odjenjala. Nato pa se prikaže mlada dekliea, nihče ni videl, odkod je prišla, kar stala je pred njimi; nihče se ni mogel spomniti, da bi jo bil videl poprej. Lepa je bila ta dekliea. Zaleščani niso še nikdar videli nič enakega; kakor angel se jim je zdela, samo brez peruti. Še to jih ni motilo, di ni imela rdečih lic, brez česar si kmet ne more misliti prave lepote: orjavela je bila, kolikor je bilo videti šibkega životka. Lahka, tanka obleka brez rokavov ji je sezala samo do kolen. Goste, črne lase ji je oklepal zlat ali pozlačen obroček okoli glave. Ali nad vse lepe so bile njene velike črne oči, ki so se ji jako skrivnostno žarile izpod temnih obrvi z dolgimi vejicami; te vejice so se ji čudno lesketale, kakor bilke v jutranji rosi. Z veseljem je gledalo lepo deklico vse občinstvo; ali to veselje ni bilo pravo, čisto veselje; dekliea ni bila vesela, otožna je bila videti, tako otožna!

(Dalje prihodnjič).

Pevskim društvom

Hitro beži čas, pomlad je tu, prišlo bo poletje z vročimi dnevi in pevske vaje bodo bolj slabo obiskovane. Kar moremo narediti za prihodnji koncert, je najlepša priložnost ravno sedaj ob pomladanskih večerih. Zato sem še o pravem času opozoril pevska društva, da zgodaj pričnо vaditi se v petju in dovolj zgodaj sem omenil pesmi, katere se bodo skupno pele na koncertu. Navedel sem imena in pozval društva, da naj se naglo prijavijo, katerih izmed določenih pesmi nimajo, da jim jih pošljem. Do sedaj sem prejel naznanila samo od treh društev in sem jim tudi poslal zahtevane pesmi.

Neko društvo me pa vpraša, kdaj bom poslal vse pesmi za koncert. Mislilo je namreč, da bom vseh 11 pesmi, ki so določene za skupni nastop, poslal v posameznih glasovih, ki bi zadostovali za celo društvo. Oprostite, gospodje, da mi to ni mogoče. Pisati note za najmanj 200 pevcev in do 80 pevk, to je dela za več mesecev. Kje si naj vzamem toliko časa? Zato pa sem opomnil društva, da naj mi pišejo, kaj jim manjka in poslal jim bom partiture za vsako pesem. Pač bi bilo nespametno pošiljati nekaterim društvom pesmi, katere imajo. Gotovo lažje vsak pevovodja napiše note za svoje društvo kot pa en sam človek za vseh 14 društev. Poleg tega pa tudi društvo, ki se ne misli vdeležiti koncerta, ne potrebuje pesmi, ki se bodo pele na koncertu. Zato pa pozivljam vsa društva še enkrat, da mi nemudoma naznanijo, katere pesmi potrebujejo, da jim kakorhitro mogoče pošljem.

Da pa bodo vedeli, kaj imajo in kaj potrebujejo, navedem še enkrat, katere pesmi se bodo skupno pele na koncertu. Določene so sledeče:

Moški zbor:

Star Spangled Banner; Slovanski brod. Fr. Gerbič; Na dan, Jakob Aljaž; Hrvatskoj, Vilko Novak; Morje Adrijansko, A. Hajdrih; Cigani, F. Vogel.

Mešani zbor:

Nazaj v planinski raj, A. Nedved; Opomin k petju, P. H. Sattner; Ljudmila, H. Volarič; Oj, z Bogom, ti planinski svet, J. Aljaž.

Ženski zbor:

Kaj ne bila bi vesela, Ignacij Hladnik.

Da se more vse še o pravem času pripraviti za koncert, bi bilo želeti, da se društva hitro odločijo, ako se vdeležijo koncerta. Preskrbeti je treba prostore za različne prireditve in zgoditi se mora takoj, kajti v New Yorku je na stotine društev, ki prirejajo v poletju razne zabave. Katero društvo se je že odločilo, da pride, naj mi to tudi takoj naznani. Ako katero še ni gotovo, naj mi to tudi sporoči in tudi omeni, do katerega časa mi more za gotovo naznaniti.

1. marca sem pozval društva, da mi naj naznanijo pesmi, s katerimi mislijo posamezno nastopiti, vsaj do 1. aprila. Do zdaj mi je naznanilo samo še eno društvo. Ker se oziram na druga društva, pri svojih društvih še nisem določil pesmi, da jim bo izbira tem lažja, kajti dvoje društev ne more peti ene in iste pesmi. Kdor prej določi, kaj misli peti, ta bo tudi pel; in ako pozneje pride drugo društvo z isto pesmijo, si mora izbrati drugo. Zato vas prosim, da se hitro odločite, kajti čas je kratek in prihodnji teden bom svojim društvom določil vse, kar potrebujemo pri našem nastopu. To omenim zato, da ne bo mogel kdo trditi, da zahtevam za svoja društva kake prednosti.

V sedanjem času je pač težko izbirati pevski materijal, kajti imamo le majhno izbiro. Da se pa društvom v tem oziru pomore, sem pred kratkim izdal pesmarico, ki vsebuje 12 zelo primernih pesmi, ki se v naši novi domovini še niso mnogo pele. Vsebina te zbirke je sledeča:

1. V sladkih sanjah, A. Hajdrih; 2. Večerna pesem, dr. Anton Schwab; 3. Pastirček, Fr. Gerbič; 4. Lahko noč, H. O. Vogrič; 5. Naša zvezda, Ludv. Hudovernik; 6. Napitnica, Ivan Oevirk; 7. Jaz bi rad rudečih rož, Zv. Prelovec in Ignacij Hudé; 8. Tihi veter od morja, Oskar Dev; 9. Savska, dr. G. Ipavec; 10. Vabilo, Fr. Gerbič; 11. Planinska roža, dr. G. Ipavec; 12. Potrkali na okno, Anton Foerster.

Razpečal sem jih že mnogo in izšla je že druga izdaja, od katere jih imam le še malo. Komur primanjkuje pesmi, naj kmalu naroči, da mu morem še postreči.

S pevskim pozdravom

Ignacij Hudé.

Za reveže.

Za bedne med bednimi je daroval 35¢ Martin Kastelic.

OPOMIN.

Tem potom opominjam vse one, kateri mi dolgujejo na hrani ter katerim sem posodil v gotovini, nekaterim že pred petimi leti, pa se nobeden ne domisli, da bi mi povrnil. Vse opomnim, da mi do 1. maja povrnejo ali se vsaj zglasijo, če ne, jih bom objavil s polnim imenom v listu Glas Naroda.

Tony Mohar,
Box 87. Lewis Run, Pa.
(5-6—4)

IZ URADA Z. J. P. D.

JOHNSTOWN, PENNA.

GLAVNI ODBORNIKI Z. J. P. D.

Predsednik: PRIMOŽ KOGOJ, 3904 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: J. A. MATIJAŠIČ, c./of Woodlawn Trust Co., Woodlawn, Pa.
Gl. tajnik: JOS. DUPIN, 815 Bradley Alley, Johnstown, Pa.
Tajnik za slov. oddelek: PETER SRNOVRŠNIK, P. O. Box 279 Forest City, Pa.
Blagajnik: ŠTEFAN HORVATIČ, c./of First National Bank Aliquippa, Pa.
Vrhovni pevovodja in arhivar: IGN. HUDE, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

NADZORNI ODBOR:

za slovenski oddelek:
Ga. AGNES ZALOKAR, Cleveland, O.
JOSIP REMS, New York, N. Y.

za hrvaški oddelek:
JURAJ NORŠIĆ, Cleveland, O.
JURAJ BRAŠIĆ, Johnstown, Pa.

Mnogo ljudi je bolnih. **Zakaj? Ker niso pravilno zdravljeni.**

Dr. S. P. MANSHIP

pove resnico in zdravi tako, kot bolezen zahteva.

Mi zdravimo uspešno vse krončne, nervozne, krvne, kožne in druge bolezni.

Mi rabimo najnovejšo in znanstveno metodo, ki se brzo in za stalno ozdravi.

MI NE ZDRAVIMO, AKO SPOZNAMO, DA BOLEZEN NI OZDRAVLJIVA.

Naš urad je opremljen za zdravljenje moških in ženskih bolezni in poleg vseh pripravo pomaga k uspehu 20-letna skušnja, zdravimo tudi z elektriko in mehaničnimi pripravami, ki so danes priznani od vojaških zdravnikov in to je naše posebnost pri zdravljenju vseh bolezni.

Govorimo vaš jezik **PROF. DR. MANSHIP** Nasproti Kaufman Baers trgovine

naslednik prof. dr. SLOAN-A

408 SIXTH AVENUE, ŠPECIALIST **PITTSBURGH, PA.**

URE: dnevno od 9. do 8. zvečer; v nedeljo od 9.30 do 1. popol.

Zelo koristne stvari, — med njimi boste našli več takih, ki jih nujno potrebujete.

V zalogi imam, poskrbujem ter razpošiljam širom Združenih držav **zelo koristna naravna sredstva in pripomočke, kakor:** sladno ječmenovo kavo, arnika, brinjevo olje, encijan, grško seno, hvošč, lipov cvet, lapuh, tavženrože, vinska ruta, ter druge enake stvari ki so obširno opisane v knjigi **"Domači zdravnik"** in se vporabljajo zelo vspešno po celem svetu.

Potem imam tudi raznovrstne dišave, ki se priporočajo v knjigah "Dobra kuharica" in "Slovenska kuharica", in se potrebujejo za pripravo okusnih jedil, na primer majaron, žatraj, muškatov cvet, paprika (prašek), lorbarjeva peresca, žajbelj, žefran i. t. d.

Postreči vam zamorem tudi z raznimi semeni, kakor: seme za salato, peteršilj, fižol, peso, korenje, zeleno, i. t. d. Pišite po cenik.

MATH PEZDIR

P. O. Box 1611 New York, N. Y.

Posebno naznanilo.

Doktor Cowdrick, največji špecialist, je prišel s seboj v Cleveland vse svoje zadnje stroje za zdravljenje bolnih moči in žen. Tukaj bo nadaljeval isti uspeh svoje zdravljenja, kakor ga je uporabljal v največjih klinikah v Evropi. Poleg tega ne računa nič na nasvete in prosite vsako bolno osebo z X-žarki brezplačno, da pusti potem pri njem zdraviti. Vesemo je, kdo in kako Vas je zdravil, a kako dolgo ste že bolni: pridite k temu velikemu špecialistu in pokažit mu, kaj more on Vas storiti.

Ali imate

Bolečine v želodcu ali imate katar. Bolečine pa tudi ogenj, ali v prsih ali v grlu? Ravno tako glavobol, zapr tje? Nočete krč, bolečine in težave. Glavobol, nervoznost, onemoglost, kašelj, stalne pijače, privatne bolezni itd.

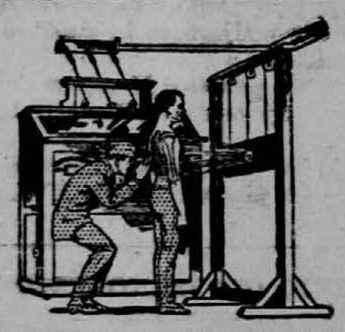

Vaša priložnost.

Sedaj imate priliko, da vprašate svet velikega špecijalista, ki Vas prav lahko natanko z X žarki. Še nikdo ni mudil tako lepe prilike bolnim moškim in ženskam v tem mestu. Nujno Vas svarimo, da ne takoj vprašate s svet. Ne čakajte odlašanje je navarno.

ZA $1000.00 X-ŽARKOV SE RABI ZA PREISKAVO IN ZDRAVLJENJI

AKO STE BOLNI.

Pridite takoj in pustite se natanko preiskati po tem špecialistu; potem bodete vedeli za Vaše pravo bolezen in ako morete ozdraveti. Njegov napak in dober glas je podlagan vsetne preiskave in učenih metod, katerih se poslužuje v vsakem slučaju. Njegovi različni stroji, katere je nabral s vseh delov sveta, tvorijo najpopolnejši in najboljši urad v tem mestu. Tukaj morete najti mnogo čudodelnih strojev, ki dosedaj svoj namen, ko vse drugo ni več pomagalo. Je vseeno, kaka je Vaša bolezen; ako zdravnik mujša, da je ozdravljiva, se bodete prepričali, kakor hitro Vas prične zdraviti, da ste na potu boljšanja in stalnega zdravja. Zdravnik ne zna Vašega težkoe prizadetega denarja, ako niste denarji popolnega uspeha. Oglasite se pri njem in povejte mu svoje bolezni privatno in zanesite.

DOCTOR COWDRICK, Specialist

6907 Hast 9th Street 6th Floor Betw. Euclid & Prospect, Cleveland, O.

Uradne ure od deveturnjih od 9. ure zjutraj do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. do 1.

Nove Slovenske Columbia plošče.

E 3739	(Odpri dekle kamrico, Slov. pevsko društvo "Slavec" (Srečna mladost, valček, Fina harmonika	75c
E 3740	(Sinoči sem na vasi bil. Pevsko društvo "Slavec" (Veseli godec, Columbia. Kranjska kapela.	75c
E 3741	(Na planincah solnce sije, dvospev Dan. in Pol. (Vesela poskočnica. Polka. Harmonika dvojna	75c
E 3742	Otok bleški, dvospev Dan. in Po. (Na plesu. Harmonika dvojna.	75c
A 2455	Columbia gramofon marš. Princes Band (Manhattan Beach Marš Prince Band.	75c
	Dance Music. 12 inch.	
A 6017	(I'm going to follow the boys. Prince's Band. (Cleopatra Had a Jazz Band. Prince's Band.	$1.25

Vseh šest rekordov Vas stane ravno $5.00. Pišite po nje in ne pozabite dati točni naslov od Vaše Expressne postaje.

Ivan Pajk,

Columbia Graphophone Dept.

456 CHESTNUT ST., CONEMAUGH, PA.

Najbolj presentljive stvari iz vojne

Piše **D. Thomas Curtin.**

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on April 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

NAPETO PRIČAKOVANJE AMERIKE. — New York v novembru 1915.

Po ničesar drugem kot prizorih na vojno ter vojno atmosfero sem bil skozi nekaj dni v New Yorku kot začuden in presenečen. Vsaka stvar je bila videti nerealna in trivialna. Kmalu sem našel, da se je pretežna večina mojih sorojakov vzgojila v mnenju, da je — nevtralnost največja čednost človeštva.

Šolskim učiteljem je bilo prepovedano omenjati ime vojne, kajti celo najbolj nedolžna opazka bi lahko razžalila O'Mahony-je, Smithe ali Schmidte...

Videl sem, kako raste nova generacija navzgor v — ignoranci brez dna celo tikajoči se svetovne vojne, ki je določena, da jo bo čutiti sedaj in za vedno krog zemeljske oble.

Večkrat sem ponoči v Nemčiji nemirno hodil po svoji sobi gorindol, kajti čutil sem, da se bomo nekega dne mi borili proti Nemčiji, a večina ni niti — sanjala o tem. Vedel sem, da bi tudi jaz ne sanjal o tem, če bi bil ostal tri do šest milj proč. —

Svoje bojazni sem našel upravičene v kolikor so se tikale navadnega naroda, a našel sem tudi, da je bilo par visokih mož v Washingtonu zelo pozornih. Dočim sem se nahajal doma, je odpotoval od naših obal Dumba, avstrijposlanik, in Nemčija se je kljub Tirpitzu ponižala ter — "dala jamstva" glede "Arabica".

Možje, kojih naloga je bila biti v stiku z javnim razpoloženjem, pa so mi zagotavljali, da je kljub vsem dejanjem Nemčije 90 odstotkov našega naroda absolutno — proti vojni. Bernstorff sam je imel iste informacije ter postopal temu primerno.

V Evropi pa sem videl prvič, da je vojna v glavnem vprašanje strojev na fronti ter organizacije celih narodov za fronto samo. Na vse to sem mislil, ko sem potoval naokrog v domači deželi.

Naši navidez brezkončni viri in produkti industrije so se mi pokazali v novi luči. Potencijalno bi lahko spravili na dan več vojnega materjala kot kateri drugi narod. Kaj pa glede — organizacije? V številnih individualnih napravah smo brez tekmeca.

V Nemčiji pa sem videl narodno organizacijo in v narodu, ki je petnajstkrat večji od Nemčije, sem se vpraševal, v kolikem obsegu bo individualna stvar postala — narodna, to je splošna. Tako je bila še pred vojno naprimer politika nemškega vojnega ministrstva, da je imelo poseben urad, kojega naloga je bila imeti v evidenci — zadnji železniški voz ter potom koordinacije posameznih glavnih držav organizirati ves ta transportni materijal v teku oseminštiridesetih ur.

Ali je bila ameriška demokracija pripravljena izvršiti nekaj sličnega?

Pomanjkanje priprave ima za posledico težke poznejše boje, a ameriška vlada se leta 1915 ni mogla dosti pripravljati na vojno, ne da bi se je dolžilo namena, da se hoče iz lastne volje odpovedati nevtralnosti.

PREHRANA V NEMČIJI. — Berlin, v oktobru 1916.

Prvo pozorišče: — Budimpešta-Bukarešt ekspresni vlak. Čas: januar 1915. Visok uradnik Nemške banke:

— Absolutno sem prepričan, da bomo premagali vse svoje sovražnike v treh mesecih. Prav posebno bomo Anglijo naučili pameti. Plačati bo morala in nas bo to veselilo. (Nato je imenoval svoto, katero bodo morala plačati angleška mesta ter vzel za temelj kalkulacije Bruselj.) — Ko bomo enkrat zmagali v Evropi, bomo prisilili Ameriko, da plača za svoje nenevtralno izdelovanje municije za naše sovražnike.

Drugo pozorišče: — Urad v Nemški banki v Berlinu. — Čas: september, 1916. — Isti uradnik:

— Kedaj se bo ta strašna vojna končala? Mi želimo, kar smo si vedno želeli, da namreč živimo v miru ter pustimo druge narode živeti v miru. Slaba stvar bo za svet, če bo nemška civilizacija doživela poraz iz rok takih sovražnikov kot jih imamo mi. To je zlata prilika Amerike, da skuša prinesti mir temu nesrečnemu kontinentu.

To je verna reprodukcija dejanskih konverzacij. Večina njegovih sorojakov je govorila na isti način.

Spomniti bi hotel svoje čitatelje na dejstvo, da ena skupina dežel ne dobi vseh oblakov, druga pa vse solnčne luči v tej vojni. Danes se vrti naše zanimanje krog življenskih vprašanj ter primer s sovražnikom.

Hočem ugotoviti namreč to, kar poznam kot golo dejstvo in to je, da ni bilo skozi celo leto 1915 opaziti v Nemčiji nobene zadrege radi živil. Leta 1916 pa je pričela črta ekonomskega pomanjkanja padati s tako stalnostjo in naglico, da so bili vznemirjeni vsi krogi. Nemška vlada ni le koncentrirala produkcije in razdelitve, temveč je tudi sistematično skušala napolniti narod z voljo do vstrajanja in prenašanja vsake stvari. V večini je bila nemška vlada pri tem uspešna.

PUZZLE-FIND THE SLACKER

Za manjšino pa je skrbela — policija...

Sitnosti glede dobave živil, poraz pred Verdunom in kombinirani napadi na iztoku in zapadu so pretresali Nemčijo skozi celo poletje 1916. Pesimizem je bil zelo nalezljiv. Nihče se ni javno smejal.

Nato sta prišla Rumunska in Rusija in na nemški "Vaterland" je zopet zasijalo osvežujoče solnce upanja.

Upanje pa je največja opora človeškega rodu.

Če bi ekonomska črta stalno padala tekom leta 1917 z naglico prejšnjega leta, bi bila Nemčija dodelana, ne da bi bilo treba z naše strani sprožiti strel. To se pa ni zgodilo.

Najboljše vesti iz Nemčije me potrjujejo v prepričanju, da je postala ta črta ravna, — seveda zelo neprijetna. v pričetku tega leta in da je tekla v isti smeri naprej od — onega časa.

Nemška vlada si je pomagala skozi tedne pred novo žetvijo v preteklem letu s tem, da je zmanjšala krušno racijo ter podvojila mesno račijo od pol funta na funt vsaki teden. To je imelo dvojen učinek, da se je namreč varčevalo z žitom ter tudi pobilo živino, za katero ni bilo dosti krme na razpolago.

S sličnim problemom se bo morala pečati Nemčija tudi tekom letošnjega leta.

NAUKI ZA ŽIVLJENJE V ANGLIJI. — London, v novembru 1917.

Tekom zadnjega in najdaljšega izmed mojih šestih obiskov v Nemčiji izza časa vojne sem se naučil dosti koristnega. Bil sem priča naraščanja socijalnega nemira celo v tej deželi, ki je najmanj izmed vseh usposobljena za kako revolucijo. Glavni vzrok za ta nemir je bilo — pomanjkanje hrane, vsled česar so naprtili, kot vedno, manj srečni vso krivdo na rame bolj srečnih.

Poznal sem angleško naravo individualnosti ter pomanjkanje zadružnega čustvovanja ter se vsled tega vpraševal, če ne bo to dajalo prednost Nemčiji v slučaju, da bi izbruhnili v Angliji nemiri radi pomanjkanja hrane. Iz tega vzroka sem tudi skrbno tabuliral celi nemški prehranjevalni sistem, z vsemi njegovimi dobrotami in napakami ter ga izročil angleški vladi koncem leta 1916.

Danes vidim iti Anglijo skozi iste prvotne štadije — nemških težkoč glede živilske preskrbe. Kljub temu pa ni niti v Angliji, niti v Franciji najti ničesar, kar bi bilo od daleč slično nizkemu stanju prehranjevanja, kateremu je bilo izpostavljeno celo nemško civilno prebivalstvo tekom zadnjih dveh let.

Nadalje pa stavlja vse bližnje v življenju pogosto v temo ono, kar je bolj oddaljeno. Preziranje moža do bogatejšega razreda pred njim ali pa njegov strah možnega nespametnega vodstva mas, če bi hitro zrasle do sile, ga dovede lahko do tega, da stavi v nevarnost bodočnost svoje dežele, ko preveč skuša urediti stvari doma, mesto da bi vsi razredi stali skupaj, rame ob ramenu, dokler se ne odstrani tuje nevarnosti.

ooo

Povesti o špijonih

TIMONY WEBSTER, — KI JE RISKIRAL SMRT NA OBEH STRANEH.

Bil je iz Princetona, ta slavni unijski špijon. Njegovo ime se je glasilo Timothy Webster. Imel je prav čudovit naravni dar, da je mogel izpremeniti svojo osebnost v vsakem trenutku. Tako je bil lahko naprimer navaden dninar sedaj, čez nekaj časa dobrostoječ mož, sedaj zopet robat delavec na farmi in zopet pozneje častnik kot si človek prestavlja človeka pod tem imenom.

Webster je bil unijski špijon. Njegova identiteta pa je bila znana tako maloštevilnim ljudem, da je bil skoro prav tako v nevarnosti, da se ga obesi od strani unijskih oblasti kot je bil v nevarnosti za slučaj, da pade v roke konfederiranim.

Svojo karijero v Državljanski vojni je pričel s tem, da je nastopil v ulogi civilista iz južnih držav. V tej preobleki se je v Nashville, Tenn. seznanil s številnimi častniki konfederacije, ki so ga vzeli s seboj v svojo taborišča kot gosta. Zagotovil si je celo povabilo, da gre s svojimi novimi prijatelji na inšpekcijsko potovanje skozi vse utrdbe južnih držav. Na tem potovanju je izvedel za številne stvari, ki so bile zanimive za njegovo vlado in vse, kar je videl in čul je verno sporočil oblastim ko se je vrnil v Washington.

Njegova naslednja pot je bila v Baltimore. Tam se je pomešal med one, ki so simpatizirali s stvarjo juga. Pridobil si je zaupanje teh ljudi in poverilo se mu je pisma da jih odnese v Richmond. V glavnem mestu konfederacije je že dejstvo samo, da se mu je poverilo tako važne in zaupne listine zadostovalo kot potrdilo njegove lojalnosti do stvari juga.

Sprejelo se ga je z odprtimi rokami ter mu dovolilo zbirati dragocene informacije glede števil konfederiranih čet, glede tajnih poti ladij, ki so skušale izogniti severni blokadi in glede ženijalnih obrambnih črt krog mesta.

Potem ko je ponesel vse te vesti v Washington, je riskiral smrt s svojim drugim obiskom v Richmondu. Tam se mu je dalo službo v Tajni službi konfederacije. Z drugimi besedami rečeno se ga je najelo od strani juga kot špijona. V tej svoji lastnosti je prenašal pisma, naslovljena na konfederirane agente v severnih državah ter vedno sporočal svojim unijskim delodajlcem imena teh agentov ter tudi vsebino poslanih sporočil.

Vrnivši se v Richmond po enem takih potovanj, se je ustavil Webster v Washingtonu zap ar dni ter privedel s seboj v Richmond neko Mrs. Hattie Lawton, — eno najbolj prebrisanih špijonk Pinkertona. Webster jo je predstavil svojim znancem kot svojo sestro.

Ta dvojica je vršila izvrstno delo za kratek čas in sicer v sreu sovažniške dežele. Konečno pa je Websterja zapusila njegova sreča, ki mu je bila toliko časa verna.

V nekem hotelu v Richmondu je zbolel na akutnem revmatizmu. Mrs. Lawton mu je verno stregla ter bi v nobenem slučaju ne hotela zapustiti mesta brez njega. Oblasti v Washingtonu, ki skozi dolgo časa niso ničesar slišale o tem paru, so poslale dva agenta Tajne službe v Richmond z naročilom, naj izvesta, kaj se je zgodilo z obema. — Ta dva agenta sta se imenovala Lewis in Scully.

Posestnika nista imela nikakih sitnosti pri iskanju ter kmalu zasledila Websterja v njegovem hotelu. Oglasila sta se pri njem ter ga našla ležečega v postelji, v pogovoru s kapitanom McCubbin, krajevnega urada glavnega profosa. Drugi uslužbenci konfederirane tajne službe so se oglasili pozneje pri Websterju in njegovih dveh prijteljih. Webster, s čudovitim instinktom špijona, takozvanim "šestim čutom", je videl, da sta Lewis in Scully v gotovi meri vzbudila sum. Vsled tega jima je zašepetal, naj se takoj odstranita iz sobe.

Predno pa sta se mogla odstraniti, je stopilo v sobo še par na daljnih ljudi, med njimi Chase Morton, kojega očeta hišo v Washingtonu sta nekoč pregledala Lewis in Scully. Mladi Morton je v trenutku spoznal oba človeka. Kmalu nato se ju je stavilo pred vojno sodišče ter obsodilo na smrt kot špijona.

Med tem časom so se pričele konfederirane oblasti vpraševati, kako razmerje je mogoče obstajalo med Websterjem in obema jetnikoma. Pričele o se tozadevne preiskave Scully-ja se je potom okrutega trika privedlo do priznanja, da je Webster unijski špijon.

Nato se je obvestilo Lewisa, da je Scully vse priznal in pod pritiskom te vesti je priznal tudi Lewis resnico izpovedi prijatelja. Za to izpoved se je obema prizaneslo ter in ohranilo pri življenju.

Pred vojno sodišče pa se je stavilo Websterja kot unijskega špijona.

Na podlagi izpovedi obeh njegovih tovarišev se ga je spoznalo krivim ter obsodilo na smrt. Poroča se, da je bil on prvi špijon, ki je bil obešen v Državljanski vojni. Dvakrat ni hotela delovati padalnica pri vešalih, predno se je moglo izvršiti usmrčenje. V tem čakanju so oslabeli celo železni živci Websterja in baje je zakričal na glas:

— Pustite me umirati dvojne smrti!

"Černin laže".

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on April 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Pariz, Francija, 3. aprila. — "Černin laže".

To je vse, kar je rekel danes Clemenceau, ko se mu je povedalo izjavo grofa Černina, ki je rekel, da je Clemenceau vprašal Avstro-Ogrsko, ako se hoče pogajati za mir in na kaki podlagi.

Rusko žito.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on April 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 4. aprila. — Neko poročilo pravi, da so Nemci v Poltavi zaplenili 54 tisoč ton žita, katerega izvažajo sedaj v Nemčijo.

Ali ste bolni?

Ako imate kako bolezen, ne glede na to, kako dolgo in ne oziraje se na to, kateri zdravnik vas ni mogel ozdraviti, **pridite k meni. Vrnil vam bo vaše zdravje.**

Oddaljenost ali pa pomanjkanje denarja naj vas ne zadržuje. Vse zdravim enako: bogate in revne. Jaz sem v Pittsburghu najboljši špecijalist za moške in sem nastanjen že mnogo let. Imam najbolje opremljen urad, tudi stroj za X-žarke, s katerimi morem videti skozi vas, kakor skozi steklo. Imam svojo lastno lekarno, v kateri se nahajajo vse vrste domačih in importiranih zdravil. **Ne hodite bolečI in pridite k meni** kot k prijatelju. Govorim v vašem jeziku. En obisk vas bo prepričal, kaj morem za vas storiti.

Imam Erlichov sloviti 606 za krvne bolezni in ozdravim bolezni v nekaj dneh. Ozdravil sem tisoče slučajev oslabelosti, kožne bolezni, revmatizma, želodčne in jetrne bolezni, srbenje, mozole in vse kronične bolezni.

Zmerne cene.

Prof. Dr. H. G. BAER,

311 SMITHFIELD ST., nasproti pošte. PITTSBURGH, PA.

VAŽNO.—Odrezli to in prinesi s seboj.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, špecijalist v Pittsburghu. Ki ima 20-letno prakso v zdravljenju vseh moških bolezni.

Zastrupljenje krvi ozdravi s glavnim sredstvom, ki ga je iznašel dr. previch. Če imate spolzlje ali mehurne po životu, v grlu, izpadanje las ali dlačice v brazah, pridite in lahkih ran bom kri. Ne čakajte, kar ta bo-den se nalezla.

Vse moške bolezni zdravim po skrajno novi metodi. Kakor hitro opazite, da vam presnkuje zdravje, ne čakajte, ampak pridite in jaz vam ga bom zopet povrnil.

Hidrocele ali vodno kilo ozdravim 20 urah in sicer brez operacije.

Bolezni mehurja, ki povzročijo nečistne v krvi in hrbtu in vsakih tudi ri pačanja vode, ozdravim z gotovostjo.

Revmatizem, trganje, bolečine, oteklina, srbečica, čirovje in druge nečne bolezni, ki nastanejo vsled nečistne krvi ozdravim v kratkem času ni potrebno bolnišnice.

Uradne ure: vsakdan od 9. zj. zjutraj do 8. zvečer; v petkih od 9 zjutraj do 5. popoldne; ob nedeljah od 10 zjutraj do 1 popoldne.

Če pošlje na deželo. — Pridite osebno ko pošljite knjigo in številko! Zdravim tudi moške ženske.

Važno za vsakega.

KADAR želite izvedeti za naslov svojih sorodnikov, prijateljev ali znancev,

KADAR želite prodati posestvo, farmo, lote, hišo, pohištvo, trgovino itd.

KADAR želite objaviti krst, ženitve, žalostinko itd.

KADAR želite dobiti delavce ali pomoč v gospodinjstvu itd.

KADAR želite dobiti delo za sebe ali svojega prijatelja ali znanca,

KADAR želite objaviti društvena naznanila,

RABITE VSELEJ "GLAS NARODA"

"GLAS NARODA" dobite v vsaki slovenski naselbini; v vsakem mestu, v vsakem trgu in v vsaki mali vasici v Zedinjenih državah, kakor tudi v Canadi itd.

"GLAS NARODA" je najpriljubljenejši in najbolj razširjeni slovenski list na svetu.

"GLAS NARODA" je razposlan na leto v štirih in pol miljona (4,500.000) iztisih in je torej najboljše sredstvo za oglaševanje.

CENE SO SLEDEČE:

Trikratno iskanje sorodnika ali prijatelja stane $1.00	Enkratno iskanje dela stane $0.50
Enkratna objava prodaje posestva, hiše, lota itd. stane $1.00	Enkratna objava ženitne ponudbe, žalostinke ali kaj enakega stane $1.00
Enkratno iskanje delavcev stane $1.00	Enkratno društveno naznanilo stane ..... $(50

Slovenskim trgovcem naredimo posebno ugodne cene pri stalnih oglasih.

Naročilom je poslati vselej tudi denar.

NASLOVITE NA: "GLAS NARODA"

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Rojaki, vpoštevajte naše geslo, da ne sprejmemo oglasov, ako jih spoznamo za dvomljive in s tem varujemo naše naročnike pred raznimi sleparji, katerih je vsepovsod dovolj.

Rojakom svetujemo, kadar kaj kupujejo ali pa naročajo, da se prepričajo če je oglas v našem listu in ako ga ne opazijo, naj vprašajo prodajalca, zakaj ga ni. Posebno velike važnosti je za vsakega pri naročilih po pošti.

SLOV. DELAVSKA PODPORNA ZVEZA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penn.

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1098 Norwood R'd., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 113, West Newton, Pa.
Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 634 Main St., Johnstown, Pa.
1. Pom. tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
2. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRICH, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: JOSIP ŽELE, 6502 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pom. blagajnik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. 2, Box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadzor. odbora: JOSIP PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
1. nadzornik: NIKOLAJ POVŠE, 1 Grab St., Numrey Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. 3, Box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Glavni urad: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki, so uljudno prošeni, pošiljati vse dopise naravnost na glavnega tajnika in nikomur drugega. Denar naj se pošilje edino potom Poštnih, Expresnih ali Bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov. Nakaznice naj se naslovijajo: Blaž Novak, Conemaugh Deposit Bank, Conemaugh, Pa., in tako naslovljene pošiljajo z mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kake pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznanijo uradu glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

Greensburg, Carbon, Pa.

Za dolgimi zimskimi dnevi so prišli zopet lepi in veseli pomladanski časi. Kako lepo se vzbuja pomlad, tako lepo se tudi mi Slovenci vzbujamo za napredek v naši naselbini. Dne 3. marca t. l. smo združili tukajšni dve št. S. P. Dr. Sv. Barbare, št. 54 in Dr. Gorjanski Hrib, št. 91 S. D. P. Z. v eno številko. Po mojem mnenju delujmo, da pridejo vse slovenske organizacije do združenja in pod okrilje naše S. D. P. Zveze. To je najlepše ime, kar jih imajo naše slovenske organizacije.

Našim Slovencem je prišla dobra misel, da bi si ustanovili tukaj svoj narodni društveni dom. To je vse hvale vredno, saj brez doma smo kakor piščeta brez koklje, in se potikamo okrog kakor izgubljene ovce. Saj nas ni tako malo Slovencev tukaj in ko bi bili bolj složni, bi že zdavnaj lahko imeli svoj dom, pa kaj hočeš, ker je vsak zase.

Čital sem v "Glas Narodu" članek o združenju dne 14. marca. Vprašam gospoda zapisnikarja, št. 50 J. S. K. J. v Brooklynu, N. Y., kaj vendar misli o naši S. D. P. Z. ko pravi, da ko bi se združili in pustili ime "K" da bi bili pleve. Ali mislite, da smo mi v naši organizaciji tudi pleve? Kakor vidim, se močno motite, ker po mojih mislih, smo mi pri narodnih jednotah bolj prosti, kakor vi pod črno suknjo. Mi verujemo kar hočemo, pa zato še ni treba misliti, da smo pleve.

Pa še nekaj bi vas vprašal, gospod zapisnikar, ko pravite da beseda "delavska" je nam skoraj nepotrebna? Prosim, premisliti malo, ali nismo sami delavci skupaj, ali ne podpiramo delavci celega sveta? Kdo bo podpiral svet, ako ne delavec? Morebiti bogatini ali cesarji, ali tisti črni hlapci vaši? Ne! Pravite, da bogatini ne bo do gledali na našo organizacijo, — to tudi jaz vem, da ne, ako ne bodo gledali delavci. Mi se ne sramujemo besede "delavske", in vi, če se je tako bojite, imejte pa "K".

Ker vidim, da se bojite, delavskega imena, vas vprašam, na katerega pride vsaka prošnja za kakšno podporo? Ali ne na nas delavce, ko živimo ves svet? To naj bo za danes.

Moram še omeniti, da novega ni kaj veliko v naši naselbini. Delamo toliko, da se pošteno preživimo. Lepih cvetočih solnčnih rož imamo tudi nekaj, samo ne vem, kdo bo toliko srečen, da pride v vrt in vtrga cvet.

Pozdrav vsem čitateljem "Glas Naroda" in vsem članom S. D. P. Zveze.

Čitatelj.

Detroit, Mich.

Prišla je zopet ljuba spomlad, in nastopili so lepi gori dnevi. Tudi prijazni kosi se pridno oglašajo teh nam naznanjajo, da je konec te hude zime. Da, vsaki stvari je enkrat konec, in kmalu bode prišel dan, ko bode konec tudi "ječmenovca", in sploh vse alkoholne pijače bodo vzele slovo za koliko časa, — se neve.

Torej še nekaj tednov, in nastopili bodo temperenčni časi v državi Michigan. S čim si bodeš pa potem gasil žejo v vročih poletnih dnevih, dragi trpin! Da se ne poslovi od nas ta ljubi ječmenovec, kar tebi nič — in meni nič, je sklenila postaja društva Sv. Barbare, štv. 76 zadnjikrat pod tem imenom, kakor je znano, da se je združila z Delav. Zvezom — prirediti veselico, da se še enkrat zberemo pri čaši pive in tako vzamemo od nje slovo, — mogoče za vedno.

Tem potom se vljudno vabi vsa slovenska in hrvaška društva, kakor tudi posamezne Slovence, da se mnogobrojno udeleže veselice, ki bo nudila vsakemu dovolj duševnega užitka in dovolj zabave. Veselica se vrši v nedeljo, dne 7. aprila, točno ob 2. uri popoldne v Delavski dvorani na Ferry Ave.

Slišale se bodo krasne slovenske in hrvatske pesmi od vrlih pevcev raznih slavnih pevskih društev. Slišalo se bode tudi lepe deklamacije, in pozdravil nas bode vrli mladeč s par lepimi komadi na glasovir.

Vstopnina 25c moži, dame so proste vstopa. Tudi kuhinja bo bogato obložena in vsak bo točno postrežen.

Torej vsi na dan 7. aprila!

Odbor.

Farrell, Pa.

Tempotom opozarjam vse sobrate in sestre društva sv. Barbare, štv. 82, da se udeleže seje dne 7. aprila popoldne ob 2. uri v Domu. Prosim, da vsak prinese svoj certifikat, da ste iste pošlje na glavni urad S. D. P. Z. Prosim, ne pozabite tega.

Vsak brat tudi lahko zviša bolniško podporo od $1.00 na $2.00 dnevno. Vsi tisti, ki hočejo zvišati smrtnino, tudi lahko storijo. Vsak, ki hoče zvišati, se mora dati zdravniško preiskati in plačati $1 v upravni sklad Torej bratje, zapomnite si, da bodo uradniki dr. sv. Barbare na delu v nedeljo dne 7. aprila od 10. ure dopoldne ter do večera. Delali bomo prošnje za zvišanje smrtnine in bolniške podpore. Kdor je izgubil svoj certifikat, mora izpolniti prošnjo zanj. Kdor hoče oporoko spremeniti, naj pride, prej ko je mogoče, ker med sejo se ne bode delalo prošenj, izvzemši novih kandidatov, in oddaljeni člani bodo imeli med sejo prednost.

Zato prosim vse člane, ki so v bližini, da pridejo poprej, ki bo prestopil v višji razred in oddelek, mora biti na seji. Za to pridite dva prej, da boste imeli do seje vse potrebno napravljeno.

Bratje, društvo si bo moralo na seji zvoliti svoje ime, zato pridite vsi, da ne bodete oporekali, potem ko bo že prepozno. Torej ne pozabite na 7. aprila, da je to društvena nedelja.

Obenem prosim vse tiste člane, ki so bili prisiljeni iti v vojake ter so se sedaj vrnili domov, da se naznanijo ter pri lokalnem zdravniku dajo preiskati. Ako so zdravi, se jih sprejme nazaj, ne da bi kaj plačali, izvzemši asesment za april. Kdor je pa pasivnih članov morda bolan od vojakov prišel, mora pa čakati, da okreva ter se potem sprejme nazaj v društvo.

Prosim tudi oddaljene člane, da vrnejo do seje svoje certifikate ter plačajo vsoj dolg.

V "Prosveti" sem čital zadnji dopis iz Farrel, ki ga je pisal nek opazovalec. Jaz mu rečem strahopetec, ker se ne podpiše.

Dotični piše, da naj bi malo manj debatirali v svojih domovih o društvenih rečeh. Jaz mu pa povem, da tudi ni v pravilih nikjer zapisano, da bi se društvene brate in uradnike zmerjalo in govorilo o njih, kako je kateri v društvo stopil. Kdor ni bil po pravilih sprejet, naj govori na seji o tem, ne pa v tovarni.

Toliko v pojasnilo tistemu, ki se je zaletel ob zid. Upam, da glave si ni razbil.

Frank J. Kramar, predsednik.

O ZDRUŽENJU.

Ta prekoristna ideja se je sprožila že leta 1912, pa še do danes ni nič koristnega prinesla. Vršile so se različne konference Jednot in Zvez, pa definitivnega se je malo storilo razen dveh organizacij, namreč S. D. P. Z. in S. P. Dr. Sv. Barbare. Ti dve sta prišli do faktičnega združenja in sta storili resen korak. Kaj pa z drugimi o tsalimi slovenskimi orgnizacijami, namreč posebno tistimi, ki so bile zastopane na združevalni konferenci v Johnstownu, Pa. 19. oktobra 1917. Ker sem bil tudi jaz navzoč na združevalni konferenci, sem zasledoval natančno, kako se je zborovalo.

Nadalje imam pogled v zapisnik S. S. P. Z. 15. seje po 4. redni konveniji. Dotični glavni odbor je pogodbo zavrnil, katera je bila sprejeta na združevalni konferenci dne 20. oktobra 1917, ker oni se držijo resolucije, katera je bila sprejeta na četrti redni konveniji v Cleveland, Ohio.

Gospod J. Fritz ni omenil na konferenci, da ima njihova S. S. P. Z. sprejeto resolucijo, da se le edino združi potom splošne konvencije. Gospod J. Fritz tega ni omenil na zborovanju.

Torej, to so le vzroki, katerih se oni držijo, da pogodba ne odgovarja bodočemu združevanju. Gotovi vzroki se vedno lahko najdejo, kateri jih hoče iskati.

Moram še omeniti, da sem čital v zapisniku 15. seje po 4. redni konvenciji poročilo društva štv. 1 S. S. P. Z., katero je sprejelo na svoji zadnji redni seji resolucijo, da se izključi iz S. S. P. Z. člana združevalnega odbora brata Frank Somraka, ker je omenjeni član deloval za S. D. P. Z. ne pa za v prid članstva S. S. P. Z. Nadalje se želi, da se prekine vse nadaljne zvsze za združenje s S. D. P. Z., ker so člani iste tako nepravilno postopali pri zadnji konferenci. Moram pa povdarjati, da je že Frank Somrak na četrti redni konveniji S. S. P. Z. v Clevelandu, O, pokazal, da je bil vnet za združenje v splošnosti z vsemi naprednimi organizacijami. Delegatje in glavni odbor četrte redne konvencije S. S. P. Z. vam je dobro znano, da je prva resolucija, ki jo je odsek sestavil, veliko bolj umevna kot pa druga, ker prva je odgovarjala skoraj pogodbi zadnje konference.

Dalje se mu tudi očita, da je on deloval na konferenci za S. D. P. Z. ne pa v prid članstvu S. S. P. Z. Moram zopet toliko povdarjati, da je Frank Somrak deloval na konferenci v splošno korist slovenskega naroda v Ameriki. Pred seboj pa imamo vpogled da se nekaj lahko naredi, ako se hoče. Vzemimo gl. odbor S. P. D. Sv. Barbare in gl. odbor S. D. P. Z. Ta odbora sta stopila v akcijo v mesecu juliju, in sestanek se je vršil 20. julija v Forest City. Takoj ob začetku sestanka gl. odborov je bilo opazovati čut stremljenja po združenju. Ko so začeli razmotrivati, kako naj se združimo v najkrajšem času so sestavili pogodbo, katero naj članstvo dveh organizacij odobri. To se je tudi izvršilo in dne 7. januarja 1918 je bilo proglašeno postavno dovoljenje za združenje obeh organizacij pod čarter S. D. P. Z. Z istim dnem so bili izvoljeni potom splošnega glasovanja obeh organizacij gl. odbori za združeno organizacijo S. D. P. Z. Potom izvolitve sem bil izvoljen od skupnega članstva bodočim podpredsednikom S. D. P. Z.

Apeliram v splošnem na članstvo vseh organizacij kakor tudi na posamezne glavne odbore, da o združenju kaj več razmotrivajo v javnosti, da bo prej pot zglajena do združenja v splošnem kar želi tisočero članstvo.

Joseph Zorko,
gl. podpredsednik S. D. P. Z.

ZAHVALA.

Muskegon Heights, Mich.

Tukaj se zahvaljujem darovalcem od društev zdolaj omenjenih zvez kakor tudi posameznikom:

Z. S. Z., Denver, Colo.

Štev. 1	$ 3.45
Štev. 20	$ 2.50
Štv. 19	$ 1.50
Štev. 14	$ 5.00
Štev. 19	$ 1.75
Štv. 21	$ 2.45

S. H. Z., Calumet, Mich.

Štv. 19	$ 6.00
Štv. 23	$ 5.00
Štv. 13	$ 4.00
Štv. 7	$ 2.50

Samostojno Bolniško Podporno Društvo za Greater New York, N. Y. $9.51.

Frank Rahne, New Hradec, N. Dak. $1.00

John Može	$15.00
Ignac Lipar	$ 1.00
Pavel Zagodnik	$ 2.00
John Fifolt	$ 3.00

Vsi štirje v Muskegon, Mich.

Ropak Frank Galičnik, Box 794, Panama, Ill. je nabral okoli tamošnjih rojakov $16.50.

Vsem tukaj omenjenim plemenitim darovalcem se najprisrčnejše zahvaljujem za darove. Vsem prisrčna hvala! Bog vam stotero povrni!

John Schneider, P. O., Box 13.

Na znanje.

Položaj je tak, da ne moremo sedaj nič več pošiljati denarja vojnim ujetnikom in beguncem.

Po novi postavi zamore z malimi zneski podpirati avstrijske, nemške, bolgarske in turške vojne ujetnike, begunce in podanike le tak človek, ki je ameriški državljan, in mora v to svrho dobiti dovoljenje od War Trade Board iz Washingtona Tvrdka FRANK SAKSER.

VABILO
na
PLESNO VESELICO,
katero priredi
DRUŠTVO VESELIH SRC
št. 103 SSPZ. v Homer City, Pa.,
v soboto 13. aprila 1918
v prostorih g. Franka Krivca
na Bell St.

Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina za moške $1.50, žene in dekleta vstopnine proste. Igrala nam bo izvrstna godba Biguš Company.

Tem potom vljudno vabimo vse člane omenjenega društva, kakor tudi vse člane sosednih društev ter vse rojake in rojakinje iz okolice Homer City, da se kolikor mogoče v obilnem številu vdeleže naše veselice in nam tako pripomorejo do večje zabave in uspeha.

Za vsestransko zabavo in dobro postrežbo bo skrbel odbor.

John Jeras, tajnik.
(4-5—4)

Rad bi izvedel za naslov svojega očeta JOHNA ŽERKO. On ima v Flemingu, Kansas, svojo hišo. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi blagovoli naznaniti. Frank Žerko, Yukon, Pa. (4-5—4)

POZIV NA SEJO.

Prejšnje slovensko podporno društvo sv. Barbare postaja št. 53 v Pittsburghu, Pa., sedaj društvo SDPZ. št. 150 poživlja vse člane na redno mesečno sejo v nedeljo dne 7. aprila t. l.

Ta seja bo važna zato, ker se bo razpravljalo glede združitve z društvom "Skala in Balkan" št. 56 SDPZ.

Torej vsi na sejo!

Emil Markich, tajnik.
(4-5—4)

Iščem sledeče: FRANKA in MATIJO JANEŽIČ, doma iz Kamenc pri Novem mestu; NEŽO PANČEK roj. Janežič in ANO JANEŽIČ. Pred tremi leti so bili v Milwaukee, Wis. Iščem tudi nečaka IVANA JANEŽIČ, nahajal se je nekje v Minnesoti. Ako kdo rojakov ve za njih naslov, prosim, da mi blagovoli naznaniti, za kar bom zelo hvaležna, če pa sami to berejo, naj se oglasijo svoji sestri: Mrs. Mary Jare (roj. Janežič), 1509 Hudson St., N. S. Pittsburgh, Pa. (4-6—4)

Iščem brata ANTONA KOVAČ, doma iz vasi Mandli, občina Plešce. Nahajal se je nekje v Alabami. Prosim gozdarje, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. — John Kovač, 111 Clay St., Joliet, Ill. (3-5—4)

Dr. LORENZ,

Jaz sem edini slovenski govoreči specialist moških bolezni v Pittsburghu, Pa.

Uradne ure: dnevne od 9. do 12. ure dopoldne do 8. ure zvečer. V petek od 9. dopoldne do 1. popoldne, nedelje od 10 dop. do 2. popol.

DR. LORENZ,
Specialist moških bolezni,
[illegible] Penn Ave. II. nadst. nasproti Pittsburgh, Pa.

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom v državi Illinois naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastonik

Mr. Janko Pleško,
ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. On je pred leti že večkrat prepotoval države, v katerih so naši rojaki naseljeni in je povsod dobro poznan. Upati je, da mu bodo rojaki v vseh ozirih pomagali, posebno še, ker ima pokvarjeno levo roko.

†
NAZNANILO.

Tužnim srcem naznanjam žalostno vest znancem in sorodnikom, da je

MATIJA MIKLAVČIČ

dne 30. marca ob 10. uri predpoldne mirno v Gospodu zaspal.

Pokojni je bil doma iz Velikega Vrha na Blokah št. 3 na Notranjskem. V starem kraju zapušča ženo in sina, očeta, dve sestri ter brata. V Ameriki pa več sorodnikov. V Ameriki je bil v tretjič. Pripadal je društvu "Slovenski Radar" št. 110 SNPJ. v Chisholmu, Minn.

Pokopali smo ga dne 2. aprila z božjo službo v cerkvi Matere Božje na katoliškem pokopališču v Onoville, N. Y.

Dominik Intihar.
Onoville, N. Y., P. O. Box 23.
(5-6—4)

IMAMO V ZALOGI
še nekaj
importiranih pristnih
BERGAMO
brusilnih kamnov
40c. komad
s poštnino vred.
FRANK SAKSER,
82 Cortlandt Street,
New York, N. Y.

Iščem svojega brata MATIJO SPARMBLEK, doma iz Dolenje vasi pri Cerknici na Notrinjskem. Prosim, da se mi oglasi, ali pa če kateri izmed rojakov ve za njegov naslov, da mi ga blagovoli naznaniti. Nahajam se pri vojakih. Moj naslov je: Mechanic Tony Sparmblek, 71st Company, 62nd Infantry, Camp Fremont, Cal. (4-6—4)

Iščem svojega brata FRANKA PLEŠIVAC, ki se nahaja nekje v Pennsylvaniji. Doma je iz vasi Starad, Podgrad na Primorskem. Če kdo ve za njegov naslov, prosim, da ga mi naznani, ali naj se pa sam javi svojemu bratu: Joe Plešivac, Box 52, Delagun, Colo. (3-5—4)

Iščem JOHNA JAKSA, s katerim sva bila skupaj pred 1 in pol letom v Vancouver, B. C., in potem v Seattle, Wash. V San Franciscu ima brata. Prosim ga, da mi pošlje njegov naslov, ali pa če kdo drugi ve, da ga mi javi. — S. Svegelj, Port Alice, via Victoria, B. C., Canada. (3-5—4)

IŠČE SE GOZDARJE

za delati v gozdu; plača $4 za 11-urno delo. Dela se sprusova drva. Ako 5 mož dela eno karo drv na dan, je plača $4.50. Board stane 85¢ na dan.

Frank Jurea,
Box 812. Richwood, W. Va.
(3-5—4)

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽ

SPODAJ OMENJENI ROJAKI IN ROJAKINJE,

kateri imajo v rokah naša potrdila za denarne pošiljatve, z številka mi, kakor so označene pod imenom, naj blagovolijo naznaniti prejkomogoče svoj natančen naslov radi važne zadeve. Pisma katera smo jim poslali, so se nam povrnila.

Tvrdka Frank Sakser.

Bachnik Frank No. 329639	**Grgurič Blaž** No. 260573	**Samide Frank** No. 330721
Bartol J. No. 330738	**Gubert Giuseppe** No. 323085	**Sinčič John** No. 330762
Bear Dan. No. 260638	**Kastelic John** No. 44708	**Spaniček Rost** No. 328894
Besana Mary Miss No. 330062	**Kovač Frank** No. 260641	**Starčevič Johann** No. 331070
Bobič Vajo No. 260583	**Merkun Anton** No. 331355	**Tehler Anna** No. 328896
Božičkovič Djuro No. 260581	**Mikolich John** No. 323252	**Turk Charles** No. 330351
Braun Mary No. 260643	**Oswald Joe** No. 260621	**Turk Ivan** No. 260647
Dolar Valentin No. 330086	**Pintar** No. 330848	**Turk Jernej** No. 329741
Klender Vincenc No. 206241		

Cena vojno-varčevalnih znamk za mesec april.

APRIL:

Ena znamka $4.15, poln certifikat z dvajsetimi znamkami $83.00

Vsak jih lahko kupi kolikor mu drago, nikakor pa ne več kakor dvesto znamk.

Čitajte pazljivo v tem listu oglas "Vojno-varčevalne znamke in Slovenci". Poleg denarja ki ga nam pošljete za vojno-varčevalne znamke, priložite še 16 centov za poštnino registriranega pisma, v katerem Vam jih bomo poslali.

TVRDKA FRANK SAKSER.
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

CENA SAMO 25 CENTOV.

STENSKO MAPO CELE EVROPE $3.00.

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZEDINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET, CENA $3.00.

ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DALMACIJE Z MEJO AVSTRO-OGRSKE Z ITALIJO. — CENA JE 25 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.